

Călăuza

BIBLIOTECARULUI

CUPRINS

In ajutorul bibliotecilor in concurs

- GRUIA STEFAN — „Biblioteca in slujba constructiei socialiste”
- Planul de munca — chezaşia succesului
 - Indicii concursului pot fi îndepliniţi cu uşurinţă

In cinstea zilei de 8 Martie

- GABOS ROZALIA — Cartea in spiritul muncii relor din productie
- Femeia, constructoare activa a socialismului

A 90-a aniversare a naşterii lui V. I. Lenin

- Bibliotecile întimpină acest eveniment 18
- Să cunoaştem copilăria şi adolescenţa lui V. I. Lenin 21
- Popularizarea operelor lui V. I. Lenin in bibliotecile sovietice 23

- Unele recomandări la întocmirea planurilor de lectură pentru membrii gospodăriilor agricole colective 26
- Popularizarea cărţii agrozootehnice 31

C. POPESCU — Aprovizionarea cu cărţi a bibliotecilor, o preocupare de seamă 32

- Drumul cărţii de la editură la cititori 36
- Ce citesc muncitorii din industria locală a oraşului Ploeşti 39

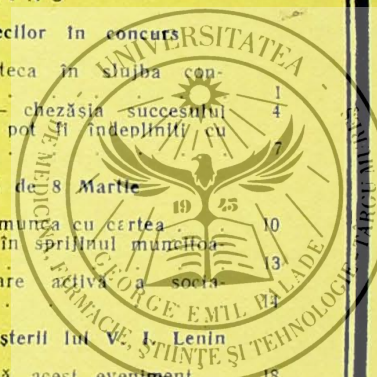
- Succesele ştiinţei şi tehnicii moderne 41

CORNELIU DIMA DRĂGAN — O lucrare de biblioteconomie de la sfârşitul secolului al XIX-lea 46

Lucrări de specialitate din străinătate
Vă recomandăm
Ştiri

O. Cy. ...
Bibli...

29 Iunie 1960

3

1960

VĂ RECOMANDĂM

ȘTIINȚE NATURALE. GEOGRAFIE.

MIKLUHO-MAKLAI, N. N.: Jurnal de călătorie. Vol. I. 1870—1872. Vol. II 1873—1887. Buc. Editura științifică, 1959. Vol. I, 428 p., lei 12,80; vol. II 544 p. + 1 f.h., lei 17,10.

Primul volum cuprinde jurnalul călătoriei întreprinsă de Mikluho Maklai în anii 1870—1872, dintre care 15 luni petrecute pe coasta care-i poartă numele în Noua Guinee. Cel de al doilea volum reunește notele călătoriilor sale, întreprinse între anii 1873—1887.

Jurnalele lui Mikluho-Maklai cuprind o expunere fidelă a vieții sale în mijlocul pa-pușilor și sint interesante prin bogăția de fapte, obiceiurile și ceremoniile descrise. Jurnalele lui Maklai înfățișează oamenii, viața și cultura populației cercetate, așa cum a văzut-o și observat-o la fața locului.

Preocupările științifice ale lui Maklai au fost multilaterale. El s-a ocupat cu zoologia, antropologia și etnografia, dar a abordat și probleme de geografie, meteorologie, lingvistică etc.

Principalul merit științific al lui Maklai și constituie însă activitatea sa antropologică și etnografică, domenii în care a adus un aport important, atât în studiul populației din regiunile cercetate, cât și într-o serie de probleme generale, teoretice, ale acestor științe. Șederea lui îndelungată în mijlocul indigenilor din Noua Guinee a avut rezultate însemnate pentru dezvoltarea ideii progresiste a egalității raselor omenești.

Mikluho-Maklai a fost în același timp un umanist de frunte, luptător pentru drepturile popoarelor înapoiate din țările coloniale.

LITERATURA

IWASZKIEWICZ, JAROSLAW: Fuga lui Felek Okon. Buc., ESPLA, 1959, 127 p., lei 2,25. (Meridiane). Volumul cuprinde trei nuvele.

Prima novelă intitulată *Ruja*, scrisă în anul 1936, urmărește existența unei tinere bucătărese care se întoarce acasă după o absență îndelungată. A strâns cu trudă 2000 de zloți, cu ajutorul cărora speră să se poată mărita. Urmărind căutările Rujei de a-și găsi un soț, nuvela evocă traiul mizer la care erau supuși țăranii și observă cu mult simț critic viața lor plină de neajunsuri, abrutizată.

Cea de a doua povestire *Icar*, istorisește una din milioanele de drame anonime ale războiului mondial. Este vorba de un tânăr polonez, care, absorbit de lectura unei cărți, pășește din neatenție în fața unei duze a gestapoului. Legitimat, tânărul este aruncat cu brutalitate în mașină care pornește cu viteză. Tragismul profund al povestirii, constituie un adevărat avertisment, cerind ca ororile fascismului și ale războiului să nu se mai repete.

Ultima povestire poartă titlul volumului: *Fuga lui Felek Okon*. Eroul este un tânăr zidar din Varșovia, fruntaș în muncă. În timpul unei discuții violente, Okon îl înjunghie pe cumnatul său, un speculant. Dându-și seama de gravitatea faptei, pentru a scăpa de pedeapsă, tânărul zidar fuge în Berlinul occidental. Aici el vede cu proprii săi ochi, cum arată și ce-i rezervă „raiul” capitalist. El își dă seama că viața nouă, adevărată, este numai în patria sa, Polonia populară. Deaceea, se reîntoarce acasă, unde după ispășirea pedepsei își va lua locul în mijlocul tovarășilor de muncă.

CĂLAUZA BIBLIOTECARULUI

PUBLICAȚIE A MINISTERULUI ÎNVĂȚĂMINTULUI ȘI CULTURII DIN R. P. R.

ANUL XIII Nr. 3

MARTIE 1960

Redacția: București, str. Const. Mille nr. 5—7 — telefon 13.94.04

In ajutorul bibliotecilor în concurs

„BIBLIOTECA în slujba construcției socialiste”

GRUIA ȘTEFAN

directorul Direcției bibliotecii din Ministerul Învățământului și Culturii

Slujirea patriei, propășirea ei pe calea socialismului, este scopul și criteriul suprem al culturii noastre socialiste. Bibliotecile de lectură publică din țara noastră, tezaure și centre de răspândire a culturii, prin însăși funcția lor socială servesc cauza construcției socialiste. Aportul lor la educarea comunistă a maselor, informarea și documentarea constructorilor socialismului, este însemnată.

Sarcinile mărețe stabilite de ultimele plenary ale C.C. al P.M.R. în domeniul dezvoltării industriei și agriculturii, cerințele culturale crescânde ale oamenilor muncii impun lărgirea, intensificarea muncii cu cartea, legătura ei mai vie cu construcția economică.

Concursul bienal „Biblioteca în slujba construcției socialiste”, care a fost instituit începând cu anul 1960 prin *Ordinul nr. 145 al Ministrului Învățământului și Culturii* are acest obiectiv: mobilizarea activității acestor instituții și al organelor de stat, care le conduc, la sprijinirea și mai activă prin munca cu cartea a rezolvării sarcinilor construcției socialiste.

Întregerile socialiste reprezintă o forță stimulativă, puternică, în toate domeniile construcției socialiste. Organizarea concursurilor ca formă a întrecerii socialiste — a intrat de acum în tradițiile mișcării noastre culturale de masă. Ele și-au dovedit eficacitatea în Concursul între bibliotecile de la sate care a avut loc în anul 1958, în urma lansării lozincii „Nici o casă de țăran muncitor, fără cititori”, cit și în cadrul concursurilor regionale și interregionale desfășurate în decursul anului 1959.

Ordinul, care instituie concursul, pornește de la realizările prețioase obținute de bibliotecari în cadrul acestor întreceri și indică măsurile pentru înlăturarea lipsurilor, semnalate în stadiul actual de dezvoltare a muncii cu cartea.

Creșterea indicilor de activitate a bibliotecilor fruntașe, în decursul anilor 1958—1959, a dovedit că orice normă maximă este timidă în fața cerințelor culturale crescânde ale maselor și entuziasmului bibliotecarului. Numărul bibliotecilor comunale cu peste 700 de cititori — cifră socotită maximă acum doi ani — este depășit de peste jumătate din numărul total al bibliotecilor comunale. În regiunea Cluj, din 71 biblioteci comunale 21 au înscris peste 1.200 de cititori și au difuzat peste 10.000 de volume. Asemenea exemple întâlnim în majoritatea regiunilor. Realizările cifrice au fost însă însoțite, pe alocuri, de fenomene negative — munca de campanie, în asalt, în dauna activității sistematice, perseverente pentru educarea cititorilor și a muncii politice de masă legată nemijlocit de construcția economică.

Concursul „Biblioteca în slujba construcției socialiste” îndreaptă bibliotecile spre permanentizarea cititorilor, înlăturarea indicilor scăzuți de lectură, spre o muncă sistematică, temeinică, pentru popularizarea literaturii social-politice, științifice, tehnice și

agrotehnice, pentru formarea unor înalte calități morale și estetice în rindurile cititorilor, prin răspîndirea literaturii realist-sociale.

Amploarea sarcinilor ce stau în fața noastră cere ca realizarea lor să nu fie limitată pe o perioadă anumită de timp, concursul desfășurîndu-se permanent, în intervale din doi în doi ani (1960, 1962 etc.), asemănător concursurilor artistice bienale, dînd astfel posibilitate bibliotecilor fruntase să-și așirme pe deplin dreptul lor de a purta titlul de „Bibliotecă model” și totodată deschide tuturor unităților calea și răgazul de timp necesar ca să cucerească acest titlu. O bibliotecă, declarată model în primul concurs bienal, își va putea menține titlul și în următorul concurs cu condiția ca indicii ei de activitate să nu scadă. În cazul cînd va primi de două ori consecutiv acest titlu, îl va păstra în mod permanent.

Spre deosebire de trecut, noul concurs antrenează toate bibliotecile din sistemul Așezămintelor culturale — începînd cu cele sătești și terminînd cu bibliotecile raionale și regionale. Din experiența concursurilor anterioare a rezultat că veriga hotărîtoare în îmbunătățirea activității cu cartea la sate este nivelul muncii bibliotecii raionale, munca metodică desfășurată de bibliotecile regionale. Regulamentul concursului întărește răspunderea acestor unități ca centre metodice, deoarece alături de realizarea indicilor de activitate proprii stabilește și norme minime ce trebuie să fie realizate de bibliotecile îndrumate.

În atari condiții, de exemplu, în regiunea Bacău, raionul Moinești, unde numărul mediu al cititorilor în biblioteca comună este de 692 sau raionul Adjud unde această cifră a scăzut la 472, — colectivele bibliotecilor raionale vor lupta să ridice munca la nivelul raionului Neamț unde numărul mediu al cititorilor în biblioteca comună a ajuns la 1.497.

Sporirea numărului cititorilor rămîne mai departe unul din criteriile de apreciere a activității bibliotecare. Concursul nu stabilește în această privință decît norme minime de activitate (care au și fost depășite în proporție de 60% din numărul bibliotecilor comunale) tocmai pentru a da posibilitatea tuturor bibliotecilor de a concura. Se înțelege că bibliotecile care au depășit aceste cifre minime în anul 1959 nu se vor putea prezenta la sfîrșitul anului 1960 la un nivel mai scăzut.

Cifrele, stabilite în regulamentul concursului, pentru sporirea indicilor de citire, creșterea circulației cărților tehnice, agrotehnice, social-politice, nu îngădesc munca bibliotecarilor, ci le îndreaptă atenția spre sarcinile de bază ale muncii politice de masă. Realizarea lor impune legătura trainică a bibliotecii cu viața, cu realizarea planului de producție agricolă al gospodăriilor agricole colective, cu introducerea tehnicii noi și popularizarea experienței înaintate din uzine și de pe șantiere. Realizarea lor impune înlăturarea rutinei, formalismului ce mai persistă la unele biblioteci în munca cu cititorii și introducerea metodelor înaintate ale bibliotecilor fruntase pentru care munca cu cartea nu este numai o muncă de luminare a maselor, în general, ci o propagandă activă îndreptată spre realizarea scopurilor partidului nostru.

O dată cu stabilirea obiectivelor concursului, ordinul nr. 145 al ministrului Învățămîntului și Culturii recomandă sflaturilor populare să organizeze pe lingă bibliotecile regionale, raionale și comunale, Consilii ale bibliotecilor —, organe obștești formate din cei mai devotați cititori ai bibliotecilor. Aceste consilii vor acorda un sprijin important bibliotecilor în orientarea activității lor și antrenarea unui larg activ pentru propaganda cărții și totodată vor reprezenta controlul cititorilor asupra activității bibliotecii. Președinții consiliilor bibliotecilor regionale și raionale fac parte din comisiile de concurs.

Nivelul activității bibliotecilor depinde în mare măsură de capacitatea de muncă și devotamentul bibliotecarilor. Dar, în aceeași măsură, depinde și de felul cum or-

ganele locale ale puterii de stat se îngrijesc de selecționarea și pregătirea cadrelor pentru biblioteci, de îndrumarea și controlul exercitat și de condițiile materiale ce le asigură.

Colecțiivul bibliotecii din Suceava a trebuit să învingă însemnate greutăți materiale ivite în decursul anului 1959 pentru ca să realizeze planul propus. Bibliotecile comunale din Lazuri de Beiuș, Nojorid, Biharea, Ginta, Suiug, din regiunea Oradea, au rămas în urmă din cauza lipsei de interes din partea sfaturilor populare comunale pentru asigurarea unui local corespunzător.

Concursul cheamă la întrecere nu numai pe bibliotecari, dar și secțiile de învățământ și cultură, președinți sau secretari ai sfaturile populare comunale ca să contribuie la eforturile bibliotecilor, prin grijă deosebită pentru îndrumarea și asigurarea condițiilor materiale. Nu ne îndoim că, în curînd, biblioteca regională din Suceava se va bucura de aceeași grijă și considerație cu acelea din Iași, Pitești sau Craiova, iar președinții sfaturilor populare din comunele amintite se vor mândri cu bibliotecile comunale model, care slujesc efectiv construcția socialistă a satelor din comunele respective.

Regulamentul concursului acordă o mare importanță antrenării și stimulării celor peste 10.000 de bibliotecari voluntari din bibliotecile sătești.

Nu trebuie uitat că numărul bibliotecilor comunale nu depășește încă 1.500 și deci în cea mai mare parte a satelor și comunelor, lectura țăranimii muncitoare este asigurată de bibliotecile sătești.

Se recomandă sfaturilor populare să numească la conducerea acestor biblioteci, cadre didactice care dovedesc interes și dragoste față de munca cu cartea; de felul cum vor fi ajutate și îndrumate de către bibliotecile comunale și raionale, de condițiile materiale ce li se asigură de către comitetele executive ale sfaturilor populare comunale și de către directorii căminelor culturale va depinde, în mare măsură, succesul muncii cu cartea la sate.

Concursul va da, fără îndoială, un mare înbold activității acestor biblioteci și avem încrederea că responsabili lor vor duce munca de popularizare a cărții, cu aceeași dragoste și devotament cu care desfășoară munca educativ-instructivă la școală, în rîndurile viitorilor constructori ai socialismului.

Concursul bienal „Biblioteca în slujba construcției socialiste” va fi larg popularizat prin presă și radio, organizîndu-se și un bogat material de agitație vizuală.

În colaborare cu Uniunea Scriitorilor, Direcția generală a Așezămintelor culturale și Direcția generală a editurilor și difuzării cărții vor organiza întîlniri între scriitori, reprezentanții editurilor și cititori.

Biblioteca Centrală de Stat va sprijini concursul prin editarea materialelor metodice, înfățișînd experiența celor mai bune biblioteci din țară, din URSS și din țările de democrație populară, precum și materiale bibliografice de recomandare în ajutorul popularizării cărții.

Colecția Biblioteca țăranului muncitor va fi îmbunătățită, dîndu-i-se un caracter enciclopedic (literatură politică, beletristică, agrotehnică, tehnică și de popularizare a științei). Cărțile cu largă circulație, destinate bibliotecilor, vor fi prevăzute cu fișe de catalog tipărite. Munca colecturilor va fi îmbunătățită, analizîndu-se semiestrial modul de aprovizionare a bibliotecilor în diferite regiuni ale țării. Bibliotecarii vor avea la îndemînă noi materiale tehnice, potrivit nomenclaturii elaborate de Ministerul Învățămîntului și Culturii.

Întreg acest bogat plan de măsuri, cuprins în Ordinul Ministrului Învățămîntului și Culturii, a fost întocmit cu grijă deosebită, avîndu-se ca principal scop sprijinirea bibliotecilor aflate în concurs, crearea tuturor condițiilor de reușită, cunoscînd că

nerealizarea ritmică a prevederilor pentru sfârșitul semestrului I al anului 1960 de către biblioteci atrage excluderea lor din concurs. Ele vor putea să participe doar la concursul din anul 1962.

*Nici o bibliotecă în afara concursului „Biblioteca în slujba construcției socialiste”
Tovarăși bibliotecari, urmați exemplul bibliotecarilor fruntași din regiunile voastre,
porniți cu tot entuziasmul și pricepera la făurirea unor biblioteci puse în slujba
poporului muncitor, a construcției socialiste în patria noastră!*

PLANUL DE MUNCĂ - CHEZĂȘIA SUCCESULUI

Caracterul larg al concursului biennial „Biblioteca în slujba construcției socialiste” permite participarea tuturor bibliotecilor din sistemul Așezămintelor culturale. Odată cu înscrierea la concurs, bibliotecarii trebuie să chibzuiască bine cum pot îndeplini obiectivele concursului.

Primirea titlului de fruntaș sau a celui mult dorit de „Bibliotecă model” va necesita eforturi susținute din partea bibliotecarilor pentru realizarea indicilor concursului. Desfășurarea activității, pe baza unui plan de muncă judicios alcătuit, urmărirea înde-

citatori și cărți citite cel puțin egal cu cel din anul trecut. În regulamentul se arată că nu vor putea fi propuse pentru premiere, chiar dacă au îndeplinit norma de activitate stabilită prin instrucțiunile nr. 38772/958 bibliotecile care nu au obținut un număr de cititori și cărți citite cel puțin egal cu cel din anul precedent.

Planul trebuie apoi îmbogățit cu o serie de acțiuni noi, menite să ducă la realizarea indicilor propuși.

Punând accentul pe îmbunătățirea conținutului muncii, pe consolidarea succeselor dobândite pînă acum de biblioteci, regulamentul concursului prevede creșterea numărului de cititori adulți, cu prioritate din rîndul muncitorilor și țăranilor muncitori care trebuie să formeze majoritatea cititorilor.

Lupta pentru cîștigarea acestei bătălii trebuie dată în cursul semestrului I, cînd trebuie înscrisă majoritatea cititorilor planificați pentru întregul an. Regulamentul prevede că bibliotecile care la sfârșitul semestrului I, nu au realizat prevederile de plan stabilite pentru acea dată, precum și indicii privind atragerea cititorilor și componența lor, vor fi excluse din concurs.

Reflectînd preocupările bibliotecarilor, planul de muncă trebuie să prevadă căile concrete pentru îndeplinirea acestor sarcini. Ar fi bine dacă bibliotecile ar include în plan trimiterea de invitații personale cititorilor, intensificarea colportajului de cărți, organizarea de vizite colective în biblioteci, etc.

În primele luni ale anului, bibliotecile organizează de obicei dări de seamă în fața cititorilor asupra activității desfășurate în anul precedent. Asemenea acțiuni oferă un

bun prilej pentru larga popularizare a concursului, pentru statornicirea unor relații de colaborare și legături strinse cu cititorii, prielnice dezvoltării muncii cu cartea.

Planul de muncă trebuie să oglindească grija bibliotecarilor pentru îndeplinirea celorlalți indici ai concursului, privind permanentizarea cititorilor, indicele de cărți citite și îmbunătățirea componenței cărților citite, printr-o atenție sporită față de cititori.

Urmărind ca tot mai puțini să fie cei ce apelează la ajutorul bibliotecii în mod sporadic, bibliotecarul are menirea de a sădi în sufletul fiecărui cititor dragostea pentru carte, de a vedea în ea un prieten și sfătuitor apropiat. Formînd asemenea cititori, bibliotecarii vor avea nenumărați propagandiști entuziaști ai cărții, care vor aduce la rîndul lor, alți și alți cititori.

Se impune totodată o exigență sporită din partea bibliotecarilor în îndrumarea lecturii cititorilor. Ei trebuie să se străduiască în a călăuzi pe cititor spre cartea cea mai potrivită, să-i trezească dorința spre o lectură multilaterală. Alături de munca individuală cu cititorii, bibliotecarii ar trebui să și propună analizarea periodică a fișelor cititorilor. Această analiză are pe de o parte scopul de a vedea cum se desfășoară munca de îndrumare a lecturii, de a depista cititorii care figurează numai statistic și care vor afirma greu în balanță la aprecierea activității depuse privind indicele de citire, pentru a lua măsurile corespunzătoare de a convinge pe acești cititori să frecventeze regulat biblioteca.

În planul de muncă al bibliotecilor trebuie să figureze și crearea instrumentelor eficace unei îndrumări competente a lecturii cititorului. Sînt bine venite, în această direcție, prevederile regulamentului care impun bibliotecilor antrenate în concurs, cu excepția celor sătești neafiliate, obligația de a organiza cataloagele sistematice și alfabetice conform cerințelor tehnicii de bibliotecă.

Bibliotecarii trebuie să-și impună utilizarea pe o scară mai largă a bibliografiei și intensificarea activității de popularizare a cunoștințelor bibliografice, ținînd seamă că priceperea cititorilor de a folosi izvoarele bibliografice în problema care-i interesează,

de a-și alege singuri cărțile, ușurează mult munca de îndrumare a lecturii.

Îndeplinirea indicilor, prevăzuți de regulamentul concursului, este condiționată și de felul în care bibliotecarii vor ști să desfășoare o vie activitate de masă cu cartea în sprijinul rezolvării sarcinilor politice și economice și pentru educarea comunistă a oamenilor muncii. Legînd activitatea bibliotecii de problemele politice și economice locale, de satisfacerea cerințelor și nevoilor cititorilor pe care-i deservește, bibliotecile vor reuși să mențină treaz interesul acestora pentru munca desfășurată.

Regulamentul prevede pentru fiecare categorie de bibliotecă, ca în afara acțiunilor obișnuite de popularizare a cărții, să inițieze un număr de consfătuiri cu cititorii. Nu întîmplător regulamentul cere organizarea unor asemenea manifestări, deoarece acestea mijlocesc cititorilor posibilitatea de a aplica în viața cele citite. Bibliotecarii trebuie să caute însă ca prin tema aleasă manifestarea proiectată să poată contribui la mobilizarea cititorilor pentru îndeplinirea sarcinilor politice și economice ce stau în fața lor. Consfătuirile cu cititorii vor duce cu certitudine la rezultatele scontate, dacă bibliotecarii vor acorda în același timp atenția cuvenită bunei lor pregătiri.

Grija pentru conținut trebuie să se reflecte și în organizarea celorlalte acțiuni de masă.

Prevederile regulamentului concursului referitoare la cercurile de citit, care trebuie organizate de bibliotecile comunale și de cele sătești neafiliate, sînt destinate a ajuta bibliotecarilor la o mai bună organizare a lor. Ținerea evidenței participanților la cercuri, întocmirea de grafice privind zilele și orele de funcționare, precum și desfășurarea activității lor pe baza unor planuri lunare de lectură potrivit cerințelor participanților ca și obiectivele urmărite de bibliotecă, vor determina ca cercurile de citit să devină mijloace puternice de dezvoltare a gustului de citit, de atragere și formare a unor cititori permanenți.

Ridicarea muncii cu cartea la un nivel mai înalt, impune sarcini sporite bibliotecilor regionale și raionale. Lucrătorii acestor biblioteci trebuie să țină seama că premie-

rea lor este condiționată și de modul în care vor reuși să se achite de sarcinile ce le revin în îndrumarea metodică a tuturor categoriilor de biblioteci din raza lor de activitate.

Conducerile bibliotecilor regionale trebuie să întărească în mod simțitor activitatea secțiilor metodice și bibliografice. Munca acestor secții va fi îndreptată în mod special spre întărirea bibliotecilor raionale, încit până la sfârșitul concursului cel puțin jumătate din bibliotecile raionale din regiune, să realizeze toți indicii prevăzuți de concurs pentru aceste categorii de biblioteci.

O mai judicioasă repartizare a muncii între lucrătorii secției, pregătirea și efectuarea cu grijă a fiecărei deplasări pe teren, elaborarea de materiale bibliografice și metodice, sînt mijloace eficiente pentru atingerea acestui obiectiv.

Un însemnat ajutor acordat bibliotecilor din regiune, îl va constitui elaborarea, pe baza controlului efectuat pe teren și a concluziilor consfătuirilor cu bibliotecarii, a celor două materiale de analiză științifică ce rute de regulament pe următoarele probleme:

1. Propaganda tehnică și agrotehnică a bibliotecilor de masă din regiune în sprijinul rezolvării sarcinilor construcției socialiste;
2. Propaganda cărții social-politice de răspîndire a cunoștințelor științifice în bibliotecile de masă din regiune.

Învățînd din experiența concursurilor trecute, bibliotecile regionale au datoria să stimuleze prin toate mijloacele pe bibliotecarii antrenați în concurs, să le mijlocească cunoașterea realizărilor celorlalți bibliotecari. Editarea și difuzarea, cu aprobarea Comitetului executiv al Sfatului popular regional, a unor buletine de informare despre desfășurarea concursului vor sluji minunat atingerii acestui țel.

Un rol important revine bibliotecilor regionale și în buna alcătuire și defalcare a planului de muncă al bibliotecilor din regiune. Ele au datoria, ca primind planurile de muncă ale acestor biblioteci, să le controleze în mod temeinic, intervenind acolo unde este cazul cu sugestii și îndrumări. Nu trebuie uitat că regulamentul concursului prevede că

nu vor putea fi propuse pentru premiere, chiar dacă au îndeplinit indicii stabiliți la categoria respectivă, bibliotecile care nu au îndeplinit ritmic normele de activitate potrivit planului de muncă.

Cît privește bibliotecile raionale, acestea sînt datoare ca prin munca de îndrumare și control desfășurată, 60 la sută din numărul bibliotecilor comunale și 30 la sută din numărul bibliotecilor satești neafiliate, aflate în raza lor de activitate metodică, să îndeplinească toți indicii prevăzuți la sarcinile de concurs pentru această categorie de biblioteci.

În planul de muncă trebuie incluse măsurile pe care le va lua biblioteca raională pentru organizarea regulată a seminariilor cu bibliotecarii, precum și a schimburilor de experiență intercomunale pe teme: 1. Contribuția bibliotecilor din satele raionului în transformarea socialistă a agriculturii și a creșterii producției la hectar; 2. Propaganda cărții de popularizare a științei; 3. Munca cu cartea în sprijinul educației comuniste și patriotice a tineretului și copiilor. De asemenea, de un real folos în ridicarea muncii cu cartea la sate, îl va constitui organizarea consfătuirilor pe care trebuie să inițieze biblioteca raională, în localitățile reședință, a bibliotecilor comunale sau satești.

Atît bibliotecile regionale cît și cele raionale trebuie să se preocupe mai intens de o problemă foarte importantă pentru reușita concursului: fondurile de cărți. Atît ele cît și bibliotecile de la sate nu vor reuși să desfășoare o intensă activitate de atragere și formare a cititorilor, dacă nu se vor îngriji de o aprovizionare regulată și judicioasă. În același timp trebuie folosite toate mijloacele și pentru procurarea de cărți din fonduri extrabugetare.

Muncind neobosit pentru realizarea prevederilor regulamentului de organizare a concursului bienal, bibliotecile vor traduce în viață lozincă acestui concurs, devenind pîrghii importante în mobilizarea oamenilor muncii de la orașe și sate, în înfăptuirea politicii partidului și guvernului nostru.

INDICI CONCURSULUI

POT FI ÎNDEPLINIȚI CU UȘURINȚĂ

Un eveniment de seamă în viața bibliotecilor este instituirea concursului bial, al cărui regulament prevede ridicarea activității bibliotecare la un nivel care să le ajute să devină ajutoare prețioase pentru oamenii muncii în rezolvarea sarcinilor lor. Fiecărui bibliotecar și fiecărui membru, în parte, al colectivului i se pune acum problema cu ce poate contribui pentru ca unitatea respectivă să devină o bibliotecă-model. Dăm mai jos câteva din principalele condiții ce trebuie îndeplinite pentru a obține titlul de Bibliotecă model.

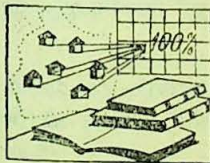
BIBLIOTECA REGIONALĂ VA FI FRUNTAȘĂ DACĂ...

— se va ocupa intens de îndrumarea cititorilor, încît numărul lor să depășească pe cel din anul trecut, cititorii mairi reprezentînd un procent de 60 la sută din totalul lor;

— va acorda o atenție deosebită atragerii spre bibliotecă a muncitorilor pentru cari cartea să devină un mijloc important în îndeplinirea sarcinilor de producție, ajungîndu-se ca 30% dintre cititorii înscriși de bibliotecă să fie muncitori;

— colectivul bibliotecii va fi în permanență preocupat ca numărul cărților citite să crească astfel ca indicele de citire să fie 20, acordînd o atenție deosebită cărții social-politice, tehnice, agrotehnice, de știință și de literatură realist-socialistă;

— secțiile metodice și bibliografice își vor analiza temeinic activitatea desfășurată pînă în prezent și își vor întocmi un plan de îndrumare a bibliotecilor din regiune, astfel ca majoritatea lor să atingă toți indicii prevăzuți în regulamentul concursului; bibliotecile școlare să îndrumeze lectura elevilor în sprijinul procesului de învățămînt, iar cele sindicale să popularizeze cartea în ajutorul producției;

— va contribui la îndeplinirea sarcinilor de producție prin largă difuzare a cărții tehnice atît la secția bibliotecii, cit și în întreprinderi, (prin liste de recomandare și bibliografii).

— va continua organizarea celor mai bune manifestări de masă folosite în anii precedenți și se va preocupa ca tematica lor să fie axată pe principalele sarcini politice și economice ale regiunii respective;

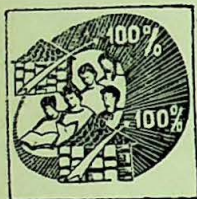
— va contribui cu ajutorul fișierului bibliografic al regiunii la educarea patriotică a oamenilor muncii, prin cunoașterea locului natal.

BIBLIOTECA RAIONALĂ, ORĂȘENEASCĂ ȘI POPULARĂ VA FI FRUNTAȘĂ DACĂ...

— în centrul preocupărilor ei va sta mărirea numărului de cititori, dintre care 60% să fie de peste 16 ani, iar 40% să fie muncitori și țărani muncitori; din numărul total al cititorilor adulți, planificați pentru anul în curs, 70% să fie înscriși în primul semestru al anului și să fie menținuți pînă la sfîrșitul anului în proporție de cel puțin 90% ;

— printr-o atență îndrumare a cititorilor va realiza ca indicele de citire să fie 16, dînd o atenție sporită lucrărilor social-politice, tehnice, agrotehnice, de popularizare a științei și beletristicii realist-socialiste încît ele să îndeplinească 70% din totalul cărților împrumutate ;

— colectivul bibliotecii raionale va da o atenție deosebită ridicării nivelului cadrelor de bibliotecari, contribuind la buna organizare și desfășurare a seminariilor raionale și schimburilor de experiență intercomunale; va desfășura o intensă activitate de îndrumare și control a bibliotecilor din cuprinsul raionului astfel ca 60% din numărul bibliotecilor comunale și populare și 30% din numărul bibliotecilor sătești neafiliate să îndeplinească la sfîrșitul concursului toți indicii prevăzuți de regulament ;

— va folosi cele mai potrivite metode de popularizare a concursului „Iubiți cartea”, îndrumînd pe participanții la acest concurs în așa fel, încît cel puțin 75 de concurenți să capete insigna de „Prieten al cărții” în această perioadă.

BIBLIOTECA COMUNALĂ ȘI CEA DIN GOSPODĂRIA AGRICOLĂ COLECTIVĂ VA FI FRUNTAȘĂ DACĂ...

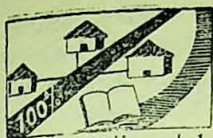
— va populariza în rîndurile populației satului că biblioteca lor participă la concurs, astfel ca numărul cititorilor să nu fie sub 600, dintre care 60% să fie peste 16 ani; bibliotecarul și colectivul voluntar să fie preocupați ca 75% dintre aceștia să fie înscriși în primul semestru al acestui an ;

— grija față de cititori să nu slăbească, găsindu-se metodele potrivite ca numărul lor să nu scadă în timpul lunilor de vară, astfel ca la sfîrșitul anului aceștia să fie menținuți în proporție de cel puțin 90% ;

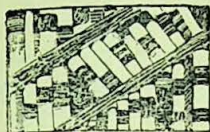
— se va îndeplini indicele de citire 10, ceea ce înseamnă o îndrumare atență din partea bibliotecarului, dîndu-se cititorului cartea care să-i trezească și să-i dezvolte gustul pentru citit ;

— acțiunile de popularizare a cărții vor fi îndreptate spre lucrări din diferite domenii, astfel ca 30% din cărțile difuzate să fie lucrări social-politice, agrotehnice, de popularizare a științei și literatură realist-socialistă ;

— bibliotecile sătești afiliate vor fi îndrumate în permanență pentru a atrage în colectivele lor cadrele didactice din sat, în așa fel, ca activitatea lor să stea pe aceeași treaptă cu bibliotecile sătești neafiliate înrate în concurs;

— tineretul va fi atras la concursul „Iubiți cartea” prin organizarea de consfătuiri asupra cărților prevăzute în bibliografia concursului și convorbiri cu tinerii înscrși la acest concurs, încit cel puțin 40 dintre aceștia să fie purtători ai insignei „Prieten al cărții”;

— numărul cititorilor și al cărților citite va crește numai dacă numărul cărților din bibliotecă se va mări și va avea o tematică cit mai variată; aceasta se poate realiza dacă alături de alocațiile prevăzute în buget pentru cărți, bibliotecarul va fi preocupat de achiziționarea unui număr cit mai mare de volume în afara bugetului;

— bine organizate cercurile de citit s-au dovedit una din formele cele mai bune de popularizare a cărții în rîndurile țărănimii muncitoare; ținerea unei evidențe precise a participanților, întocmirea planurilor lunare de lectură potrivit fondului de cărți și a graficelor despre activitatea cercurilor de citit va contribui la desfășurarea unei munci sistematice.

BIBLIOTECA SĂTEASCĂ NEAFILIATĂ ȘI CEA DIN GOSPODĂRIA AGRICOLĂ COLECTIVĂ VA DEVENI FRUNTAȘĂ DACĂ...

— va avea pînă la sfîrșitul concursului un număr de cel puțin 250 cititori, dintre care 60% să fie înscrși la bibliotecă în primul semestru și menținuți pînă la sfîrșitul anului;

— va duce o bună activitate de îndrumare a lecturii cititorilor încit indicele de citire să fie 8 și să atragă din rîndurile țărănilor muncitori și a muncitorilor spre bibliotecă o proporție de 80% din totalul cititorilor adulți;

— va acorda o atenție mai mare popularizării cărților cu conținut social-politic, agrotehnic și de popularizare a științei, încit cel puțin 20% din totalul cărților citite să cuprindă aceste domenii; manifestările cu cartea vor trebui să fie puse în slujba popularizării cărții agrotehnice și de știință popularizată și literaturii cu tematică actuală;

— experiența, căpătată în anii precedenți, în organizarea cercurilor de citit trebuie să folosească ca punct de plecare pentru intensificarea activității lor în acest an; ținînd pentru toate cercurile o evidență a activității lor, precum și întocmind planuri lunare de lectură, biblioteca sătească va îndeplini una din condițiile concursului;

— atragerea tineretului spre concursul „Iubiți cartea” și ajutarea celor înscrși prin organizarea de convorbiri, ca cel puțin 10 dintre ei să fie purtători ai insignei „Prieten al cărții”.

Improspătarea fondului de cărți și buna lui organizare, sînt condiții priete pentru o bună deservire a cititorilor; în acest scop — alături de alocațiile bugetare prevăzute pentru cărți, înzestrarea bibliotecii cu cit mai multe volume în afară de buget, trebuie să stea în centrul atenției bibliotecarului sătesc.

Aportul femeilor în munca cu cartea

În ultimii ani, popularizarea cărții cu ajutorul bibliotecilor de casă a luat o amplă dezvoltare. Actualmente nu există bibliotecă de masă care să nu controleze o întreagă rețea de biblioteci de casă. Majoritatea acestora sînt conduse de femei, care dovedesc multă trageră de inimă pentru răspîndirea cărții în mase. De pildă, biblioteca raională „Al. Vlahuță” din București a îndrumat în 1959 opt biblioteci de casă, ale căror responsabile cum sînt tovarășele Iochim Constanța, Petrescu Mina, Roman Elvira, Forțu Cornelia, Ciucureanu Alexandra, Volbea Lina au înscris aproape 1500 de cititori cu peste 20.000 de cărți citite.

În cele ce urmează prezentăm cîteva figuri de bibliotecare din București, care conduc asemenea biblioteci.

Biblioteca de casă din str. Chopin 86, condusă de tov. Spînu Clara, are peste 500 de cărți și 200 de cititori cu 1800 de cărți citite în 1959. De la 1 la 25 ianuarie a.c. a reînscris 125 de cititori cu peste 400 de cărți împrumutate. Mare parte din cititori sînt muncitori maturi, după care urmează femei casnice, elevi, studenți, etc.

În cadrul bibliotecii de casă, tovarășa Spînu organizează diferite manifestări cu cartea, în special recenzii asupra cărților noi. Ultima recenzie ținută a fost despre romanul *Șoseaua Nordului* de Eugen Barbu.

În munca de răspîndire a cărții, tovarășa Spînu Clara a dat dovadă de mult spirit de inițiativă. Astfel, ea a inițiat întîlniri ale cititorilor cu scriitorii. Pînă acum a organizat două asemenea întîlniri cu scriitorul A. G. Vaida pentru cititorii maturi și una pentru copii cu scriitorul Grigore Băjenaru.

Pentru anul în curs, ea are în plan alte cîteva asemenea întîlniri, în care scop a prezentat bibliotecii populare „Olga Bancic” de care aparține cîteva propuneri.

O altă inițiativă interesantă a acestor bibliotecare voluntare a fost propunerea de a se organiza o întrecere pe raion a bibliotecilor de casă, cu etape la 8 Martie, 23 August și 7 Noiembrie.

★

Tovarășa Ioniță Paraschiva, din str. Ing. Zablorski 42, raionul Grivița Roșie, este una din cele mai populare activiste din cartier, unde îndeplinește cu multă pricepere funcția de președintă a comisiei de femei în circumscripția respectivă. Popularitatea ei a crescut și mai mult de cînd conduce biblioteca de casă, unde a reușit să atragă circa 100 de cititori. E un număr destul de mulțumitor dacă ținem seama, că în apropiere funcționează trei biblioteci populare și anume: pe str. Griviței, bibliotecile „Vasile Roaită” și „Petru Maior”, iar biblioteca „N. Filimon” pe str. Filantropiei, de la care a primit cele 150 de cărți cu care și-a organizat biblioteca de casă.

Știind că una din condițiile atragerii cititorilor este aceea de a avea cărți bune și în deosebi cele nou apărute, tovarășa Ioniță Paraschiva vine regulat la biblioteca populară, de unde se aprovizionează cu cele mai noi lucrări. În acest scop, este la curent cu noutățile apărute în librării și cînd vine la schimbul de cărți, pe care-l face foarte regulat, are totdeauna liste din cărțile tipă-

rite în ultimul timp. De asemenea ține o evidență a cerințelor cititorilor, pe care le prezintă bibliotecii populare, stăruind în rezolvarea lor.

La cercul de citit, pe care-l organizează de două ori pe lună, citește de preferință cărți de știință popularizată, folosind pentru aceasta broșurile S.R.S.C. care se pot citi în 2—3 ședințe. Tovarășa Ionița Paraschiva acordă prioritate acestor lecturi, deoarece din experiența ei a constatat că lectura individuală a cărților de știință n-a intrat încă în deprinderea cititorului de masă, în aceeași măsură ca beletristica. Ea este convinsă că citirea în colectiv a cărților de știință popularizată și mai ales explicațiile ce se dau cu prilejul unor astfel de citiri ca și discuțiile ce au loc, constituie o propagandă bună pentru combaterea neștiinței, superstițiilor și prejudecăților.

★

Pe str. Bucegi, la nr. 102, în cartierul Grivița Roșie, funcționează biblioteca de casă condusă de tov. Duncă Maria. Deși prestează această muncă abia de un an, ea a izbutit totuși să difuzeze în primul an de activitate peste 1000 de cărți, iar pe mele date înregistrate în activitatea ei la începutul acestui an, făgăduiesc o depășire a rezultatelor de până acum.

Reușita tovarășei Dunca Maria stă în faptul că ține o permanentă legătură cu biblioteca raională „Dumitru Bolintineanu” din cartierul Grivița Roșie, de la care primește în fiecare lună circa 120 de cărți. Cele mai multe din aceste cărți le duce ea însăși la cititori, în special celor care sînt prinși în munca de producție și care venind acasă nu totdeauna mai au timpul s-o caute pe bibliotecară.

În afara acestei legături cu cititorii, tovarășa Dunca Maria îi mobilizează și cu prilejul manifestărilor de masă, organizate la bibliotecă. Pentru ca aceste manifestări să fie cit mai reușite, biblioteca apelează la sprijinul intelectualilor din cartier.

Nu o dată tovarășa Duncă Maria vine cu cititorii ei la biblioteca raională, ca să dea o mîină de ajutor atunci cînd e nevoie. Așa de pildă, a dat un concurs prețios la lega-

rea cărților deteriorate, iar altă dată, împreună cu o echipă de cititori ai bibliotecii de casă, a sprijinit biblioteca raională în recuperarea cărților neînapoiate la termen.

Pentru succesele ei în munca cu cartea ca și pentru interesul ce poartă bibliotecii raionale, tov. Duncă Maria și-a atras dragostea și aprecierea întregului colectiv al acestei bibliotecii.

★

Biblioteca populară „Cezar Bolliac” funcționează într-un cartier muncitoresc unde cerința pentru carte a făcut necesară înființarea a 18 bibliotecii de casă. Toate duc o activitate vie, în strînsă legătură cu biblioteca care le patronează, preschimbînd regulat cărțile și folosind diferite metode practice pentru atragerea cititorilor.

Printre acestea s-a relevat în ultimul timp tovarășa R. Haneș, responsabilă bibliotecii de casă nr. 10. Fondul său de 100 de cărți nu stă niciodată în dulap: el circulă în permanență, pînă cînd aproape toate cărțile au trecut prin mîinile cititorilor.

Foarte mult se interesează tovarășa Haneș de copii pentru care face lecturi separate de două ori pe lună. Deosebit de aceasta, tovarășa Haneș se interesează ce lecturi se recomandă copiilor la școală. Ținînd seama de aceste recomandări, ea se îngrijește să aibă în permanență operele clasicele noastre, — Creangă, Eminescu, Caragiale, Vlahuță, Delavrancea, — iar în ultimul timp a adus și unele cărți de știință popularizată care sînt în legătură cu materiile ce se predau la școală. Cînd nu are suficiente cărți pentru toți solicitorii, îi strînge la un loc și le citește fragmentele care-i interesează.

Tovarășa Haneș are televizor în casă și de cîte ori e un program interesant invită cîte un grup de cititori, cu care face în prealabil lecturi în colectiv. În urma îndrumărilor primite de la biblioteca populară, tovarășa Haneș alege pentru lectura în grup, cărți corespunzătoare unora din tematicile pieselor ce se dau la televiziune.

★

Multe din bibliotecile de casă sînt conduse de femei intelectuale, ca de pildă cea

din str. Depărățeanu nr. 41 pe care o conduce învățătoarea Ioachim Constanța, permanent preocupată de sporirea numărului cititorilor muncitori. În caietul ei de evidență se constată o desăvârșită ordine, ceea ce o ajută foarte mult să-și orienteze munca. Anul trecut, cu cele circa 350 de cărți pe care le minuieste prin mica ei bibliotecă, ea a reușit să înscrie peste 450 de cititori cu 4795 cărți difuzate, iar în anul acesta, în ianuarie, a avut 160 de cititori.

Prin evidența pe care o ține, tovarășa Ioachim Constanța a ajuns să-și cunoască foarte bine cititorii și preferințele lor, astfel că cererile de cărți pe care le adresează bibliotecii raionale „Al. Vlahuță” sînt departe de a fi formale, fiind totdeauna susținute pe baza evidenței din caiet în care cititorii sînt trecuți cu toate datele corespunzătoare.

Ca învățătoare, tov. Ioachim Constanța duce o frumoașă activitate în mijlocul cititorilor — copii, pe care i-a atras la bibliotecă prin organizarea unui cerc de muzică, iar într-una din zile i-a dus pe membrii cercului să concerteze la Palatul pionierilor, unde s-au bucurat de succes. Actualmente are în proiect organizarea unui cerc de teatru pentru copii.

În casa ei au loc adesea dimineți de basm sau discuții despre cărțile citite, cum a fost recent o discuție despre cărțile care povestesc copilăria lui Lenin.

Tovarășa Ioachim Constanța sprijină neaprecupețit organizațiile obștești din cartier. La sugestia soțului ei, care este președintele Comitetului de luptă pentru pace din cartier, a organizat prezentarea cărții lui M. Solohov *Soarta unui om*, care a avut un profund răsunset în inimile participanților la această manifestare.

★

Tot de biblioteca raională „Alexandru Vlahuță” ține și biblioteca de casă din str. Pictor Henția 27, condusă de tovarășa Ciucureanu Ala.

Cu un fond de 300 de cărți, ea a deservit anul trecut 265 de cititori care au citit peste 5000 de cărți. Împărțindu-și munca între sarcinile ce le are ca membră a Comitetului de stradă și cele de bibliotecară.

tovarășa Ciucureanu găsește timp și pentru organizarea unor manifestări de masă, datorită cărora popularizează biblioteca și cărțile. Între acestea, cărțile de ideologie încep să reprezinte un procentaj din ce în ce mai ridicat, bibliotecara socotind popularizarea și difuzarea lor drept una din sarcinile ei de bază în munca cu cartea. În cererile de cărți, prezentate bibliotecii raionale pentru trimestrul viitor, cărțile de ideologie și de știință popularizată au și înregistrat o creștere simțitoare.

Acțiunile de masă, organizate în cadrul bibliotecii de casă, decurg după sistemul folosit și de biblioteca raională. Printre ultimele manifestări a fost și cea închinată marelui nostru compozitor George Enescu, la care s-au citit fragmente din cartea lui Andrei Tudor recent apărută în librării și care descrie viața și opera lui Enescu.

De asemenea, se organizează seri literare, iar pentru copii dimineți de basm. Dat fiind numărul mare al copiilor dornici să participe la asemenea manifestări, tovarășa Ciucureanu a obținut ca ele să se țină în localul școlii din cartier.

Constată că elevii care vin după cărți sînt mari admiratori ai maestrului Sadoveanu, așa strîns într-o zi și au plecat în grup să facă o vizită marelui nostru scriitor. Copiii nu vor uita în viața lor această vizită, care va rămîne drept cea mai frumoașă amintire din copilăria lor.

★

În centrele de aprovizionare care deservesc cartierul din jurul străzii Paris — raionul I. V. Stalin, apar din cînd în cînd afișe care popularizează biblioteca de casă din str. Paris nr. 24. Ele sînt opera tovarășei Löwy Elisabetha, responsabilă uneia din bibliotecile de casă care aparțin de biblioteca populară, „Ion Slavici” și care în felul acesta și-a putut recruta 130 de cititori permanenți.

Făcînd propagandă în cartier pentru atragerea de noi cititori, bibliotecara a constatat că sînt cerințe pentru cărți în limbile maghiară, germană și rusă. Imediat a cerut bibliotecii populare să-i procure asemenea cărți. Pe de altă parte, ca să îmbogățească

fondul de cărți în limbi străine al bibliotecii populare „Ion Slavici“, a făcut ea însăși donații din biblioteca ei personală, exemplul care a fost imitat și de alți cititori ai ei.

Anul trecut a difuzat peste 1400 de cărți, în rândul cărora au intrat și cărțile pentru cititorii în limbile maghiară, germană și rusă.

Printre acțiunile pozitive ale tovarăsei Löwy Elisabetha este și înființarea unui cerc de citit în limba maghiară, ale cărui ședințe se țin tot atât de regulat ca și cele ale cercului de citit în limba română, adică de două ori pe lună.

CARTEA ÎN SPRIJINUL MUNCITOARELOR DIN PRODUCȚIE

GABOȘ ROZALIA

bibliotecară sindicală la întreprinderea „Partizanul roșu“, Orașul Stalin

Numeroase sînt femeile muncitoare din patria noastră, cărora lectura cărților le-a deschis noi orizonturi, ajutîndu-le să-și însușească concepția despre lume și societate și în același timp să muncească mai bine în producție.

Voi da exemple din întreprinderea, la a cărei bibliotecă funcționez, „Partizanul roșu“ din Orașul Stalin.

Iată o pildă pe tovarășa Crăcuț Elena, repansatoare cu o vechime de 28 de ani în muncă. În trecut s-a zbătut din greu să-și agonisească piinea zilnică, iar de citit nici nu putea fi vorba.

Regimul democrat-popular i-a creat — ca și altor femei — largi posibilități pentru ridicarea nivelului său material și cultural. Membră de partid, s-a înscris la bibliotecă din anul 1950, citind cu nesaț literatură politică, de știință și beletristică. „Cărțile —

spune ea — m-au ajutat să-mi largesc cunoștințele generale, să-mi îmbogățesc vocabularul, să deviu fruntașă în producție. Cu ajutorul sfaturilor însușite din lectura cărților, am izbutit să-mi educ copilul de a fi cinstit, curajos și folositor vieții noi ce o făurim. El muncește acum în aceeași fabrică cu mine, este U.T.M.-ist și se bucură de aprecierea tovarășilor de muncă.

Tov. Crăcuț Elena își depășește planul de producție cu 147 la sută, a fost decorată cu *Medalia Muncii* și se numără printre cursanții studioși de la cercul de politică curentă.

O altă tovarășă destoinică din aceeași secție, este tînăra muncitoare Ciurilă Elena. Fiică de țărani, învață cu sîrguință spre a se ridica. Și ea este o activă cititoare la bibliotecă. Anul trecut a citit peste 35 de cărți, între care menționăm *Setea de Titus Popovici*, *Opere de Ostrovki*, *Un om între oameni* de Camil Petrescu, *Antologia poeziei românești*, etc. De asemenea, ea este cititoare asidua a cărții de literatură politică, de știință și tehnică. Este fruntașă în fabrică, depășindu-și planul cu 120 la sută, iar la liceul seral — pe care-l frecventează, — are ca note numai 9 și 10, la toate materiile.

O altă fruntașă în producție și la învățatură, cititoare activă la bibliotecă, este tînăra țesătoare Mohan Veronica. Și-a depășit planul cu 125 la sută, iar la calitate a obținut un procent de 2,7 la mia de bățai. Între cărțile citite, pe fișa ei de cititor figurează între altele *Furtuna* de Vilis Lațis, *Sora Carie* de Theodor Dreiser, *Oamenii mării* de Victor Hugo, precum și manualele *Chimie generală*, *Curs de fizică generală*, etc. pe care le-a studiat cu atenție în vederea pregătirii examenului la liceul seral.

Participînd la concursul „Cine știe, câștigă“ Mohan Veronica a obținut premiul II, pentru răspunsurile corecte ce a dat.

Pentru a veni în sprijinul muncitorilor din fabrica noastră, am asigurat un fond de cărți de 11.572 volume în limbile română, maghiară, germană și rusă, la bibliotecă. De asemenea colecții de ziare și reviste, ținute la zi și care sînt cercetate de tot mai mulți cititori.

FEMEIA, CONSTRUCTOARE ACTIVĂ A SOCIALISMULUI

Una din trăsăturile caracteristice ale orînduirii socialiste este participarea femeii, alături de bărbat, la conducerea treburilor statului. Acest lucru a devenit posibil deoarece în orînduirea socialistă s-a realizat eliberarea femeii din punct de vedere politic, social și economic, asigurîndu-i-se o situație de deplină egalitate cu bărbatul.

Societatea bazată pe exploatarea unei majorități de către o minoritate a creat mereu diferite forme de inegalitate și de lipsă de drepturi. În *Originea familiei, a proprietății private și a statului* Engels arăta că „cel dintîi antagonism de clasă care apare în istorie, coincide cu dezvoltarea antagonismului dintre bărbat și femeie în căsătoria monogamă, iar cea dintîi asuprire de clasă coincide cu asuprirea sexului feminin de către cel masculin“.

La rîndul său, Lenin a demonstrat că există cea mai strînsă legătură între problema dezrobirii sociale a femeii și lupta de clasă a proletariatului pentru asigurarea victoriei socialismului. Insistînd asupra caracterului progresist pe care-l are participarea femeilor la munca din fabrici, Lenin arăta în același timp cît de grea este pentru femei, viața pe care o trăiesc în societatea capitalistă în condiții de inegalitate în drepturi față de bărbați. Pentru Lenin problema eliberării femeii din starea de inegalitate față de bărbat nu este mai puțin importantă decît aceea a eliberării muncitorului și țaranului de sub jugul capitalistului și moșierului.

Atîta timp cît în societate domnește proprietatea privată, ne învață Lenin, femeia va rămîne efectiv lipsită de drepturi. „Nu poate fi, nu este și nu va fi „egalitate“ între asupriți și asupritori, între exploatați și exploatați — arată Lenin în *Puterea sovietică și situația femeii* (În: *Opere*, vol. 30 Buc, ESPLP, 1956). Nu poate fi, nu este și nu va fi adevărată „libertate“ atîta timp cît femeia nu va fi eliberată de situația în care bărbatul se bucură de privilegiile ce-i sînt acordate prin lege, atîta timp cît muncitorii nu vor fi eliberați de sub jugul capitalului, atîta timp cît țaranul muncitor nu va fi eliberat de sub jugul capitalistului, al moșierului, al negustorului“.

★

„De foarte multă vreme — arată Lenin în *Despre sarcinile mișcării femeilor muncitoare din Republica Sovietică*. Cuvîntare rostită la cea de a IV-a Conferință orășenească fără partid a muncitoarelor din Moscova. 23 sept. 1919 (În: *Opere*. Vol. 30, Buc., ESPLP, 1956) — reprezentanții tuturor mișcărilor de eliberare din Europa occidentală au revendicat — în răstimp de veacuri, și nu numai de decenii — abolirea acestor legi învechite și sancționarea prin lege a egalității femeii cu bărbatul, dar nici unul dintre statele democratice europene, nici una dintre cele mai înaintate republici, n-au reușit să realizeze acest lucru, deoarece acolo unde există capitalism, acolo unde se menține proprietatea privată asupra pămîntului, proprietatea privată asupra fabricilor și asupra uzinelor, acolo unde se menține puterea capitalului, privilegiile bărbatului se mențin. În Rusia acest lucru a putut fi îndeplinit numai pentru că, începînd de la 25 octombrie 1917 s-a instaurat aici puterea muncitorilor“.

★

Iar în lucrarea *Către femeile muncitoare* (În: *Opere*, Vol., 30, Buc., ESPLP, 1956) Lenin spunea că „Puterea sovietică este prima și singura putere din lume care a desființat complet toate mîrșavele legi vechi, burgheze, care puneau femeia într-o situație de

inegalitate față de bărbat și acordau bărbatului privilegii, de pildă în domeniul dreptului matrimonial sau în domeniul obligațiilor față de copii. Puterea sovietică este prima și singura putere din lume, care ca putere a oamenilor muncii, a desființat toate privilegiile legate de proprietate, privilegii care în dreptul familial s-au menținut în favoarea bărbatului în toate republicile burghize chiar și în cele mai democratice“.

★

Urmind exemplul dat de marele Partid Comunist al Uniunii Sovietice în lupta pentru eliberarea femeii, partidul clasei muncitoare din țara noastră, Partidul Comunist Român, a dus încă din anii grei ai ilegalității, lupta pentru dezrobirea femeii muncitoare, pentru atragerea ei în rindurile mișcării revoluționare. Organizate și îndrumate de partid, tot mai multe femei muncitoare au înțeles că numai lupta revoluționară a clasei muncitoare, aliată cu țărănimea muncitoare, pentru alungarea capitaliștilor și moșierilor de la conducerea statului, poate aduce, odată cu lichidarea exploatării tuturor oamenilor muncii, eliberarea lor pentru totdeauna din starea de asuprire și umilință în care au fost ținute.

Regimul de democrație populară a adus transformarea radicală a vieții femeilor din țara noastră, abrogînd vechile legi ale statului burghezo-moșieresc, care stabileau inegalitatea între femei și bărbați și creînd condiții necesare unei continue îmbunătățiri a vieții materiale și intelectuale a femeii.

Principiile socialiste ale egalității sexelor, ale ocrotirii căsătoriei și familiei, ale apărării intereselor mamei și copilului, sînt înscrise în articolele 83 și 96 din *Constituția R.P.R.* Ele sînt dezvoltate și garantate în mod concret prin legislația politică, civilă și a muncii.

Una din cele mai importante legi care consfințește egalitatea juridică a femeii față de bărbat în familie și în societate, egalitatea părinților în raporturile cu copiii este *Codul familiei*. (Buc., Editura științifică, 1957). Prevederile Codului familiei izvorăsc din principiile Constituției R.P.R., privitoare la egalitatea în drepturi dintre bărbat și femeie, ocrotirea și întărirea căsătoriei și familiei, apărarea intereselor mamei și copilului. La temelie acestei legi stau marile principii morale ale clasei muncitoare și ale poporului muncitor, constructor al unei societăți noi, în care omul eliberat de jugul exploatării, dobîndește putința de a trăi o viață îmbelșugată și fericită.

★

Astăzi femeilor din Republica Populară Romînă le este deschisă calea spre o viață nouă, luminoasă. „Puterea populară — arată tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej în *Salutul C.C. al P.M.R. adresat Conferinței naționale a femeilor din R.P.R.* 8 martie 1959 (In: Articole și cuvîntări decembrie 1955-iulie 1959, Buc., Editura politică, 1959) — a creat femeilor largi posibilități de a-și consacra cunoștințele, inteligența, capacitățile, talentul organizatoric și experiența gospodărească marelui oper de construire a socialismului... Insufleșite de un înalt patriotism, milioanele de femei din Republica Populară Romînă reprezintă o imensă forță în opera de construire a socialismului“.

★

Despre această imensă forță ne vorbesc și paginile culegerii *Din toată inima*, editată anul trecut de Consiliul național al femeilor din R.P.R. Zugrăvind portretele unor femei care lucrează în cele mai diverse domenii de activitate, lucrarea înfățișează viața nouă a femeilor din țara noastră care-și închină toată puterea minții, toată forța

morală, întreaga putere și iscusința mîinilor, înfloririi vieții noi în patria noastră. Cunoaștem astfel viața unor muncitoare din fabrici și uzine cu strădaniile și bucuriile lor, aflăm cum pasiunea pentru știință a savantei se îmbină cu dragostea pentru poporul căruia îi dedică eforturile ei neostenite, o vedem vorbind pe scriitoare despre sensurile înalte ale creației sale în zilele noastre. Facem cunoștință cu femeia căreia partidul i-a încredințat o muncă de mare răspundere, ca secretar al unui comitet raional de partid, cu o tinără inginer mecanic care alături de vîrstnici „artiști ai strungului” nu se mai simte stînjinită de lipsa de experiență. Numele multora din aceste femei este cunoscut, în țară și chiar dincolo de hotare. Oricare le-ar fi numele, țelul vieții lor este același; constructoare ale orînduirii noi, oameni de nădejde ai marii familii pe care o constituie societatea socialistă. Li se aseamănă visurile și nădejtile, cum se aseamănă și soarta amară în trecut.

★

Portrete de femei înaintate, ale vremurilor noi pe care le trăim, sînt zugrăvite în *Muncitoare din zilele noastre*. (Buc., Editura politică, 1959). Viața de altă dată și de azi a celor trei muncitoare de la fabrica de confecții „Gheorghe Gheorghiu-Dej” din București, cuprinsă în paginile celor trei reportaje pe care le cuprinde broșura, arată încă o dată cum anii puterii populare au schimbat din temelii viața femeii. Drepturi depline, demnitate și prețuire, drum larg către cele mai diferite profesii, un trai tot mai îndestulat, constituie realități vii ale zilelor noastre. Și fie că e vorba de Maria Militaru, fruntașă în producție, decorată cu Ordinul Muncii cl. I-a, de Tina Paraschiva, care îmbină armonios munca de tehniciană cu cea de activistă obștească, și ale cărei merite au fost răsplătite prin decernarea Ordinului Muncii cl. I-a, sau de tinăra controloare de calitate Maria Dragomir, secretar al organizației U.T.M., — ale căror chipuri le întîlnim respectiv, în reportajele *Munca — un drept, o mîndrie, Muncitoare și activistă pe țărîm obștesc*, *Pescărușii*, — pe toate le caracterizează și însuflețește atitudinea nouă față de muncă, simțul de răspundere pentru îndeplinirea planului întreprinderii, sentimentul dragostei pentru profesie, pentru titlul de muncitoare și onoarea fabricii în care lucrează, pentru construirea socialismului în patria dragă.

★

Inițiativa creatoare a femeilor și-a găsit un larg teren în activitatea sfaturilor populare, în munca de răspundere a gospodăririi statului.

În scopul atragerii femeilor în munca cultural-educativă, în munca obștească, în organizarea de acțiuni de interes obștesc, s-au creat numeroase forme de legătură între sfaturile populare și comitetele lor executive, pe de o parte, și comisiile de femei muncitoare și gospodine, pe de altă parte. Acestor forme organizatorice ale muncii în rîndul femeilor le este consacrată lucrarea lui P. Lupașcu *Comisiile și grupele de femei, forme de activitate obștească a femeilor*. (Buc., Editura științifică, 1956).

Lucrarea vorbește despre grupa de femei, ca verigă de bază în activitatea obștească, despre formele de organizare a comisiilor de femei orașenești și sătești, regionale și raionale, precum și despre rolul comitetelor executive ale sfaturilor populare în conducerea muncii în rîndul femeilor.

★

Broșura *Activiste pe țărîm obștesc* (Din activitatea comisiilor de femei de pe lingă sfaturile populare) — apărută în anul 1958 în ESPLP, — înfățișează cîteva din rezultatele acțiunilor de antrenare a femeilor în munca de gospodărire a orașelor și satelor.

În prima parte a broșurii se arată cum își desfășoară munca comisia de femei, responsabilele de circumscripții și delegatele de femei din raionul 1 Mai, cum antrenează ele la activitatea obștească masa largă a femeilor și ajutorul pe care îl dau comitetului executiv al sfatului popular și deputaților. În continuare este prezentată activitatea unei responsabile de circumscripție de femei din orașul Sibiu, una din cele mai harnice gospodine din cartier și cea mai activă membră a comisiei de femei din localitate. Facem apoi cunoștință cu munca rodnică desfășurată de comisia de femei din comuna Avrig și cu cea a responsabilei comisiei de femei din comuna Covăsint, mărturii puternice a inițiativei și priceperii de care dau dovadă femeile din țara noastră și care dovedesc cât de eficace este participarea femeilor la numeroasele acțiuni de interes obștesc.

★

Despre munca rodnică a comisiilor de femei vorbește și broșura *Din activitatea unor comisii de femei* (Buc., Editura C.C.S., 1956).

Primul articol împărtășește aspecte din munca comisiei de femei de la șantierul Tunel — Ieșire, Bicaz, în atragerea muncitoarelor neștiutoare de carte la cursurile de alfabetizare, în ridicarea calificării muncitoarelor necalificate și antrenarea tuturor femeilor în întrecerea socialistă și în munca culturală, prin mobilizarea lor la cor, în echipa de dansuri, în brigada artistică de agitație. Se arată de asemenea munca comisiei de femei în îmbunătățirea deservirii consumatorilor, pentru îndrumarea tinerelor fete asupra modului de gospodărire a salariului și de îngrijire a locuinței, precum și munca comisiei de femei în repartizarea loturilor individuale și cultivarea acestora.

În continuare ni se înfățișează unele aspecte din activitatea comisiei de femei de la uzinele „21 Decembrie” în calificarea muncitoarelor și atragerea femeilor la munca culturală.

Alături de cele câteva cărți expuse mai sus, mai există încă multe altele, care vorbesc despre activitatea creatoare a femeii din patria noastră în slujba construirii socialismului. Printre acestea un loc de seamă îl ocupă materialele editate de Consiliul național al femeilor din R.P.R. și pe care bibliotecarii și le pot procura printr-o mai strânsă legătură cu comisiile de femei. De aceea și recomandăm bibliotecarilor ca acțiunile înscrise în planul lor de muncă în cinstea Zilei Internaționale a Femeii să fie organizate în strânsă colaborare cu comisiile de femei.

ȘTIRI

● Biblioteca universitară din Rostock a alcătuit un referat pe tema: *Producția editorială în cei 10 ani de la înființarea R.D.G.* Au participat lucrătorii bibliotecii universitare, precum și cei ai bibliotecii raionale din Rostock. O expoziție aranjată în sala de lectură a susținut referatul. Expoziția a fost aranjată pe diferite domenii de cunoștințe. O culegere de cărți de ediții bibliofile a format punctul de atracție al expoziției

● Biblioteca germană de Stat a elaborat o bibliografie a materialelor existente în bibliotecă, cu privire la istoricul luptei antifasciste. Bibliografia cuprinde circa 2100 titluri, fiind pusă la dispoziția instituțiilor și organizațiilor. În bibliografie, au fost incluse nu numai monografiile pe această temă, ci și materiale în legătură cu lupta antifascistă. Din pricina greutăților tematice, puține materiale au fost adnotate.

A 90^A ANIVERSARE a nașterii lui V. I. LENIN

Bibliotecile întâmpină acest eveniment

La 22 aprilie a. c., mișcarea muncitorească revoluționară internațională, întreaga omenire progresistă, sărbătorește cea de a 90-a aniversare a zilei de naștere a lui V. I. Lenin, genialul conducător și învățător al clasei muncitoare și al tuturor oamenilor muncii, întemeietorul Partidului Comunist al Uniunii Sovietice și al primului stat al muncitorilor și țăranilor din lume. Lenin a fost marele gânditor și strateg proletar, care a deschis calea omenirii spre victoria revoluției socialiste, a însușeșit toate popoarele la lupta pentru eliberarea socială și națională. Lenin a militat cu înflăcărare pentru pace și colaborare între popoare, fundamentind politica externă a statului socialist pe coexistența pașnică între țări cu orânduiri sociale deosebite. Ideile lui Lenin trăiesc în conștiința sutelor de milioane de oameni ai muncii din toată lumea.

Partidul clasei muncitoare din România, în decursul existenței sale, a aplicat în mod creator marxism-leninismul la condițiile țării noastre. Mergând pe acest drum, partidul revoluționar al clasei muncitoare a obținut succese însemnate, devenind conducător al maselor în lupta pentru socialism. În îndeplinirea sarcinilor economice ale construcției socialiste, industrializarea țării și transformarea socialistă a agriculturii, în făurirea și consolidarea statului democrat-popular ca o formă a dictaturii proletariatului, Partidul Muncitoresc Român se călăuzește după învățăturile atotbiruitoare ale marxism-leninismului.

Cea de a 90-a aniversare a nașterii lui V. I. Lenin trebuie să însemne pentru lucrătorii tuturor bibliotecilor din țara noastră un nou și minunat prilej de intensificare a popularizării operelor lui V. I. Lenin, ca și a cărților care fac cunoscute viața și activitatea sa neobosită în slujba idealurilor clasei muncitoare.

În cele ce urmează, dăm câteva îndrumări asupra diferitelor manifestări, pe care bibliotecarii, sub îndrumarea organizațiilor de partid, le pot pune în practică din timp pentru sărbătorirea zilei de naștere a lui V. I. Lenin.

PANOURILE contribuie la o largă răspândire a operelor lui V. I. Lenin. Se pot întocmi panouri în diferite scopuri; astfel pentru a se arăta larga popularitate a operelor lui V. I. Lenin în țara noastră se poate aranja un panou care să cuprindă următoarele date: din operele lui Vladimir Ilici Lenin au apărut 107 titluri într-un tiraj de

5.300.000 de exemplare, iar editarea integrală a operelor sale în 40 de volume se va termina în anul 1960.

Acest panou poate fi ilustrat prin grafice și fotomontaje ale copertilor lucrărilor lui V. I. Lenin cu indicația tirajelor respective.

De asemenea, se pot întocmi panouri pentru popularizarea anumitor lucrări ale lui

V. I. Lenin sau a anumitor etape din viața marelui dascăl al proletariatului.

★

EXPOZIȚIILE DE CĂRȚI, se bucură de mult succes și dau posibilitate cititorilor să cunoască direct diferite lucrări ale lui V. I. Lenin și cele care vorbesc despre Lenin. Aspectul grafic al expoziției joacă un rol important pentru atragerea atenției cititorilor, de aceea recomandăm să fie folosite cit mai variate materiale ilustrative.

Titlul expoziției poate fi *Operele lui V. I. Lenin, învățătură veșnic vie.*

Iar ca citate, care să illustreze tema expoziției, propunem următoarele:

„Pentru mișcarea muncitorească internațională, pentru victoria comunismului, ideile marxism-leninismului au aceeași forță dătătoare de viață ca razele soarelui, ca lumina și căldura pentru plante, pentru viața pe pământ“.

N. S. Hrușciov

„Leninismul este temelia științifică a politicii partidelor comuniste și muncitorești, el le învață să se călăuzească în activitatea lor de cunoașterea legilor obiective de dezvoltare a societății și să pună în mișcare acele forțe sociale care să poată înfăptui prefacerea revoluționară a societății“.

Gheorghe Gheorghiu-Dej

În măsura posibilităților de care dispune fiecare bibliotecă, expoziția va cuprinde mai multe secțiuni. Sugerăm bibliotecarilor amenajarea unor expoziții cu următoarele secțiuni: 1) *Forța de nebiruit a ideilor lui Lenin*, unde se vor expune operele, culegerile și lucrările separate ale lui V. I. Lenin; 2) *Un exemplu luminos de viață și luptă* care va cuprinde lucrările despre viața și activitatea lui V. I. Lenin; 3) *Învățătura leninistă, far călăuzitor pentru Partidul Muncitoresc Român* unde se vor expune lucrări care arată aplicarea învățăturii leniniste în condițiile construirii socialismului în țara noastră. În fața expozițiilor de cărți pot fi programate expuneri bibliografice.

★

ALBUMELE TEMATICE se pot întocmi pe diferite teme și categorii de cititori. Așa, de pildă, se poate alcătui un album dedicat celei de a 4-a ediții a operelor lui V. I. Lenin, unde fiecare pagină din album poate fi închinată unui volum, indicându-se anul apariției și principalele articole pe care le cuprinde. Se poate da un citat referitor la acest volum, fie din prefață, fie dintr-o recenzie apărută în presa de partid. În continuare este recomandabil să se dea și o bibliografie asupra volumului respectiv.

Ca material ilustrativ pot fi folosite reproduceri după tablouri sau gravuri care înfățișează episoade din lupta Partidului Comunist al Uniunii Sovietice din perioada respectivă.

Un album tematic interesant se poate confecționa privind viața lui V. I. Lenin. Materialul din acest album poate fi sistematizat pe principalele perioade din viața lui V. I. Lenin. Acest album se poate alcătui pe baza indicelui bibliografic de recomandare *L-am cunoscut pe Lenin* editat anul trecut de Biblioteca Centrală de Stat.

★

MANIFESTĂRILE DE MASĂ temeinic pregătite vor populariza în masele largi de cititori opera și activitatea lui V. I. Lenin, neobositul luptător pentru cauza clasei muncitoare.

Seri literare sau matinee literare au fost folosite și pînă acum în acest scop. Ele se organizează în special în jurul cărților care oglindesc chipul și activitatea lui V. I. Lenin sau V. I. Lenin în amintirea rudelor și a tovarășilor lui de luptă. Tema unei asemenea acțiuni poate fi: *Chipul lui V. I. Lenin, oglindit în literatură*. Programul seriei literare va cuprinde, o expunere asupra lucrărilor literare în care este oglindit chipul lui Lenin, după care vor urma recitări și fragmente din cărțile sau poeziile amintite în expunere și dacă este posibil, proiectarea unui film, ca de pildă: *Lenin în Octombrie*.

Se pot organiza și alte manifestări de masă, ca de pildă, recenzii asupra unora din lucrările lui V. I. Lenin care interesează în mod deosebit anumite categorii de cititori ai bibliotecii. Bibliotecile care deservesc pe mun-

citori, tehnicieni și ingineri vor organiza recenziile culegerii lui V. I. Lenin: *Despre productivitatea muncii*, iar bibliotecile de la sate recenziile culegerii lui V. I. Lenin: *Despre alianța dintre clasa muncitoare și țărănime*.

În atenția bibliotecarilor trebuie să stea și organizarea de expuneri bibliografice, pe anumite teme ale operei lui V. I. Lenin ca: *V. I. Lenin Despre construcția socialistă la sate*.

LECTURILE LENINISTE folosite pe scară largă de bibliotecile sovietice sînt o formă de popularizare a învățaturii lui V. I. Lenin în cercurile de citit. Pentru ușurarea înțelegerii operei lui V. I. Lenin de masele largi de cititori se alege anumite cuvîntări și articole pe o temă, care se citesc în cîteva ședințe în colectiv. Astfel se pot organiza lecturi leniniste pe tema: *Lenin și problemele păcii și ale coexistenței pașnice*, folosindu-se în acest scop culegerea lui V. I. Lenin: *Raport asupra păcii. Cu privire la politica internă și externă a Republicii*.

Fiecare lectură este precedată de o scurtă expunere în care se arată data apariției materialului respectiv, importanța lui pentru acel timp și învățăturile ce se desprind. Cu ocazia sărbătoririi a 90 de ani de la nașterea lui V. I. Lenin, bibliotecile de masă mari din țara noastră, îndrumate de organizațiile de partid, pot introduce asemenea lecturi. Pentru felul cum se pot organiza lecturile în colectiv a operelor lui V. I. Lenin, bibliotecarii găsesc informații și în articolul: *Citirea în colectiv a operelor lui V. I. Lenin* de V. Elin publicat în revista „Călăuza bibliotecarului” nr. 12, 1957 p. 25—26, la rubrica „Din experiența bibliotecilor sovietice”.

O ZI A CĂRȚII LENINISTE este o acțiune largă care poate cointeresa diferite instituții, atît pentru difuzarea cît și popularizarea operei marelui Lenin. Sub îndrumarea organizațiilor de partid se pot forma colective din care să facă parte bibliotecarul, un reprezentant al Centrului de librării și difuzare a cărții din localitate și U.T.M.-iști, care

să asigure o cît mai largă difuzare a operelor lui V. I. Lenin. Anunțată din timp prin afișe, panouri, stația de radio-amplificare, această zi va cuprinde diferite acțiuni ca: difuzarea anumitor lucrări ale lui V. I. Lenin acasă la cetățeni; organizarea de recenzii, expuneri bibliografice și expoziții de cărți asupra vieții și operei lui V. I. Lenin la bibliotecă și în librării.

INDRUMAREA INDIVIDUALĂ este mijlocul cel mai eficace de a recomanda fiecărui cititor în parte unele din lucrările lui V. I. Lenin. În această privință, fiecare bibliotecă are acumulată o anumită experiență, care poate fi folosită și îmbunătățită cu acest prilej. Analiza fișelor constituie punctul de plecare, urmînd ca apoi să se recomande fiecărui cititor, după pregătirea și domeniul care îl interesează, lucrarea respectivă. Pentru început se pot recomanda lucrările literare care oglindesc chipul lui V. I. Lenin, filme și piese de teatru, care redau aspecte din viața și activitatea lui V. I. Lenin.

În afară de discuțiile cu cititorii, la secția de împrumut se mai poate organiza și un raft cu operele lui V. I. Lenin, existente în bibliotecă, care să fie puse la dispoziția cititorilor.

ACTIVITATEA BIBLIOGRAFICĂ. Munca bibliotecarului în îndrumarea lecturii cititorului, cît și cea de orientare a cititorului sînt ușurate dacă există un fișier bibliografic al operelor lui V. I. Lenin și al celor despre viața lui.

Opera lui V. I. Lenin poate fi larg popularizată și prin intermediul listelor bibliografice de recomandare. Asemenea liste pot fi întocmite pe cele mai variate teme, ca de pildă: *Lenin despre literatură*, *Lenin despre probleme economice* etc.

De asemenea, în informațiile bibliografice date cititorilor ca și în întocmirea oricăror altor materiale bibliografice, bibliografii trebuie să acorde atenție deosebită recomandării în primul rînd, a lucrărilor lui V. I. Lenin în legătură cu problema respectivă.

Matineu literar pentru copii

Citind cărțile care descriu copilăria și adolescența marelui Lenin, micii cititori găsesc un exemplu impresionant, care poate influența activitatea lor de la școală, viața în familie și relațiile în afara școlii și familiei.

Bibliotecarii — cărora le revine cu deosebire rolul de a pune în mîna copiilor cărțile despre Lenin — au la îndemînă numeroase opere scrise de cei ce l-au cunoscut și au trăit în apropierea lui, în deosebi rudele sale.

Astfel, A. I. Ulianova, sora lui V. I. Lenin, a scris anume pentru copii cartea *Copilăria lui V. I. Lenin*, apărută în romînește la Editura tineretului în anul 1957. În paginile acestei cărți, se povestește și despre părinții lui Lenin. Mediul familial, în care a crescut Lenin, a fost cît se poate de prielnic dezvoltării sale multilaterale.

Tatăl său se născuse într-o familie de oameni modești, care l-au crescut în spiritul ideilor revoluționare. Inspector școlar în Simbirsk, tatăl lui Lenin a fost un om cu vederi înaintate, care și-a consacrat întreaga activitate operei de luminare a maselor.

Maria Aleksandrovna, mama lui Lenin era o femeie instruită și inteligentă, cu un caracter holărit și o mare putere de viață.

Mamă minunată, Maria Aleksandrovna s-a devotat întru totul creșterii și educației copiilor ei, însuflindu-le dragostea de muncă și adevăr. Fiică de medic, ea a trăit cea mai mare parte a vieții la țară, în mijlocul țaranilor pe care îi iubea în chip deosebit.

Avînd asemenea părinți, Lenin a cunoscut din plin roadele unei educații temeinice, trăind în dragoste și înțelegere cu frații și surorile lui.

Intrînd în școală, Vladimir Ilici a fost un model de conștiinciozitate și sîrguință la învățătură, obținînd la sfîrșitul fiecărui an premiul I pentru „bună purtare și silință la

învățătură”. Fire ordonată și cu voință de fier, Volodea — așa îl alintau cei ai casei — și-a dezvoltat metodic aptitudinile sale excepționale. El știa să-și organizeze de mic munca, găsindu-și timp și pentru șah, să asculte muzică — deoarece îi plăcea foarte mult, — să facă sport și să-și ajute mama în treburile gospodăriei și îngrijirea grădinei casei.

A. I. Ulianova povestește — în paginile cărții sale — că V. I. Lenin împărtășea cu plăcere colegilor săi de școală, cunoștințele sale, explicîndu-le problemele și lecțiile mai grele. În ultimele sale două clase de liceu, V. I. Lenin a pregătit pe un învățător ciuvaș să-și dea examenul de absolvire, în vederea intrării la universitate.

În carte, sora lui ne povestește între altele cum a primit Vladimir Ilici, moartea tatălui său — cînd avea numai 16 ani — și mai tîrziu arestarea sorei sale Ana Ilinițina și a fratelui său mai mare Aleksandr Ilici, condamnat la moarte și executat în luna mai a anului 1887 pentru activitate revoluționară.

Moartea fratelui său l-a impresionat puternic. Impiedecat să intre la universitate — în urma unui ordin dat de autoritățile țariste, deoarece era ruda unui condamnat politic, — Vladimir Ilici s-a pregătit singur, acasă, învățînd cu tenacitate, dînd mai multe examene într-un an. Datorită acestei munci neobosite, Lenin și-a terminat universitatea odată cu tinerii de vîrsta lui.

Amintiri frumoase despre copilăria lui V. I. Lenin, a povestit și tovarășa sa de viață N. K. Krupskaja în *Copilăria și adolescența lui Lenin* (Editura tineretului, 1947) și *Din amintirile despre V. I. Lenin* (în culegerea *Lenin în amintirea rudelor*, editura Cartea Rusă, 1956).

În paginile cărții *Copilăria și adolescența lui Lenin*, N. K. Krupskaia vorbește pe larg despre stările de lucruri din Rusia țaristă, în anii când s-a născut Vladimir Ilici și care ne ajută să înțelegem figura acestui mare dascăl al proletariatului. În formarea și dezvoltarea caracterului micului Volodea a înrădit în chip deosebit educația dată de Ilia Nikolaevici, tatăl său: modestie și simplitate, pasiune nestăvilită pentru tot ce-și propunea să întreprindă, cinste, curaj, fermitate. Lenin avea de mic respectul cuvântului dat și niciodată nu s-a întâmplat să nu-și țină un angajament luat.

N. K. Krupskaia povestește, de pildă, că lui Vladimir Ilici îi plăcea, când era mic, să patineze. Când și-a dat seama că aceasta îl stânjenea de la învățătură, el a abandonat acest sport.

Paginile cărții se termină cu episodul arestării și condamnării fratelui său mai mare și venirea lui Vladimir Ilici la Petersburg, unde și-a pregătit examenele universitare.

În cea de a doua carte de amintiri scrisă de N. K. Krupskaia, ni se povestește că Ilici studia cu perseverență, impunându-și de timpuriu o disciplină strictă și un autocontrol sever. În timpul liber, V. I. Lenin citea literatură, făcea plimbări lungi, juca şah și își cădea organismul prin sport.

Culegerea *Lenin în amintirea rudelor* apă-
rută în editura Cartea Rusă, 1957, — conține evocările rudelor sale cele mai apropiate: A. I. Ulianova-Elizarova, D. I. Ulianov, M. I. Ulianova și N. K. Krupskaia.

Sînt înfățișate amintiri din diferite perioade ale vieții și activității lui V. I. Lenin, în special din timpul copilăriei și adolescenței. De asemenea se povestesc diferite faze care au premers Marea Revoluție Socialistă din Octombrie și altele de după Revoluție, când V. I. Lenin a jucat un rol uriaș.

Astfel, A. I. Ulianova-Elizarova relatează că atmosfera din familia Ulianovilor era foarte prielnică dezvoltării intelectului și caracterului copiilor. Ilia Nikolaevici și Maria Aleksandrovna trăiau în deplină armonie și înțelegere, ceea ce a contribuit ca anii copilăriei lui Ilici și ai fraților și surorilor

sale, să fie luminoși și fericiți. Vladimir Ilici avea o stimă deosebită pentru fratele mai mare, Aleksandr, un tînăr de o rară seriozitate, perseverent și exigent în acțiunile sale.

A. I. Ulianova-Elizarova ne spune apoi cum a învățat Lenin în școală și cine au fost dascălii care au contribuit la educarea lui. Foarte interesante sînt amintirile, în care-l vedem pe tînărul Lenin luînd contact cu țărani, interesîndu-se de nevoile lor, studiînd viața lor grea, încercînd să le fie de ajutor.

Celelalte amintiri ale sale se referă la începutul activității revoluționare a lui V. I. Lenin, luptele pe care le-a susținut cu adversarii săi, arestarea, anii de închisoare, deportarea și plecarea lui Lenin în străinătate, de unde a pregătit și condus Marea Revoluție Socialistă din Octombrie.

În capitolul culegerii, intitulat *Despre Lenin*, sînt redată amintiri caracteristice din anii de școală ai lui Ilici. „Profesorul de literatură [...] era entuziasmat de compozițiile lui Vladimir Ilici și adesea nu-i punea nota 5, ci 5 cu plus. De multe ori i-a spus mamei că-i plac compozițiile lui Vladimir Ilici, mai ales pentru că sînt bine sistematizate, abundă în idei și au un stil concis, clar și simplu“.

Sînt depănate apoi amintirile din perioada petrecută la Samara, între anii 1889—1893 când familia s-a mutat în acest oraș. Aici și-a petrecut Lenin, o bună parte din copilăria și mai ales adolescența lui. Încă din acești ani, Vladimir Ilici a început să-și contureze puternica sa personalitate. Învăța foarte bine, ducea o viață exemplară, se interesa de marile probleme ale timpului. Atunci face primii pași în apropierea de popor. Prin studiu direct, temeinic, el se străduia să afle calea care poate duce la o viață mai bună.

Lenin își iubea mult familia. Scrisorile sale către rude ocupă un loc însemnat în aceste amintiri. Din rîndurile lor, se vede nu numai dragostea pentru ai săi, dar și interesul necontenit ce-l purta cauzei și de care se interesa, cerînd să i se trimeată știri cît mai multe în străinătate, unde a

trăit în exil pînă la izbucnirea Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

Evocarea lui D. Ulianov: *Dragoste pentru muzică* (în culegerea *Amintiri despre Lenin*, vol. I. ESPLP, 1957) ni-l arată pe Volodea Ulianov, ca un copil multilateral. Avînd o bună ureche muzicală, a învățat de mic să cînte la pian. Ii plăcea muzica de operă. Deseori, putea fi auzit cîntînd din gură, acompaniindu-se la pian, lieduri de Dargomijski, aria lui Valentin din opera *Faust* de Gounod, etc. Ii plăcea foarte mult cîntecul *Corăbierul* de Iazikov, ale cărui cuvinte slăveau pe cei „cu suflet tare“.

O altă rudă a lui V. I. Lenin, vărul său V. Veretennikov, a scris cartea *Volodea Ulianov, Amintiri despre anii copilăriei lui V. I. Lenin*. Editura de Stat, 1949.

Paginile cărții înfățișează mai multe episoade din copilăria lui Ilici, în perioada cînd familia Ulianov își petrecea în fiecare an vacanța în satul Kokușkino.

Veretennikov povestește despre jocurile, plimbările și discuțiile duse cu Lenin căruia i-a fost prieten din copilărie.

★

Am prezentat mai sus una din temele ce poate fi folosită de bibliotecă, în organizarea unui matineu literar pentru copii, în cinstea celei de a 90-a aniversări a nașterii lui V. I. Lenin. Desigur, bibliotecarii au la îndemînă suficient material și experiență, ca să îmbogățescă matineul literar pentru copii cu alte teme variate, înfățișînd viața și activitatea marelui Lenin. Pentru aceasta, au cărți și articole scrise special pentru copii, ca de pildă *Povestiri pentru copii* de A. Kononov.

Recomandăm ca manifestările organizate de bibliotecă, cu prilejul zilei nașterii lui V. I. Lenin, să fie întregite sau împletite cu programe artistice (declamări, cîntece și chiar filme inspirate din viața și opera genialului conducător și dascăl al proleta-

Popularizarea literaturii leniniste și a cărților consacrate lui V. I. Lenin a devenit o tradiție pentru toate bibliotecile din Uniunea Sovietică.

În popularizarea operelor lui Lenin, bibliotecarii țin seamă de problemele actuale, de documentele și hotărîrile de partid și de stat sau de evenimentele la ordinea zilei. De asemenea, ei întocmesc liste cu titluri de lucrări ale lui Lenin, albume cu titluri și fotografii, asigurînd răspîndirea lor în masa cititorilor.

În întîmpinarea celei de a 90-a aniversări a nașterii lui V. I. Lenin, bibliotecile folo-

sesc cele mai bune forme ale muncii cu cartea ca de pildă, expozițiile de cărți, expunerile teoretice, conferințele, lecturile în grup, convorbirile etc. Aceste manifestări sînt organizate în strînsă colaborare cu organele de partid, de tineret și sindicale.

Metodele folosite de către bibliotecă în popularizarea operelor lui Lenin sînt diferite, în funcție de cititori. Cu unii cititori se fac lecturi în grup și se lămuresc cu această ocazie diferite idei sau chiar expresii folosite de V. I. Lenin. Cu alții se discută înainte sau după citirea cărții.

În recomandarea lucrărilor lui Lenin, bibliotecarii sovietici obișnuiesc să atragă atenția cititorului asupra împrejurărilor istorice, în care au fost scrise. În felul acesta, cititorul poate să înțeleagă mai bine poziția partinică, pe care Lenin a avut-o întotdeauna în problemele tratate.

Pentru ca munca de îndrumare a lecturii cititorilor să fie cât mai justă, bibliotecarii studiază cu atenție, la seminarii, operele lui Lenin, cunoscând totodată și ce frământă pe cititor. În felul acesta, bibliotecarii sovietici au devenit propagandiști ai învățăturilor lui V. I. Lenin. Bibliotecile au încheiat legături de colaborare cu universitățile de marxism-leninism și cele de cultură generală, cu cercurile politice, cu rețeaua de învățământ politic și cea de învățământ pentru tineret.

Principalul obiectiv urmărit de bibliotecile sovietice este de a pune cartea leninistă și cea despre opera lui Lenin, la îndemâna unui cât mai mare număr de cititori și în deosebi celor ce urmează diferite forme ale învățămîntului politic.

În același timp, o deosebită atenție se acordă cititorilor care vor să-și ridice nivelul ideologic, cu ajutorul studiului individual, — ajutându-i să cunoască operele lui Lenin și cele mai bune lucrări, care comentează opera și viața marelui dascăl al proletariatului.

A răspîndi învățătura leninistă, înseamnă pentru bibliotecile sovietice nu numai a atrage atenția cititorilor asupra scrierilor nemuritoare ale lui V. I. Lenin, ci și asupra problemelor de actualitate pentru a căror așinare, nu te poți lipsi de lumina învățăturii leniniste. Să luăm de pildă întrecerea socialistă, care, după cum se știe, s-a născut din inițiativa lui Lenin, el însuși dînd cel dinții exemplu de participare la subotnice. Întrecerea socialistă a luat astăzi o amplă dezvoltare în Uniunea Sovietică, forma ei cea mai nouă fiind actualmente brigăzile comuniste de muncă. Popularizînd cărțile cu privire la rezultatele obținute de aceste brigăzi și la metodele de muncă folosite, bibliotecarii sovietici aduc contribuția lor la răspîndirea învățăturii lui Lenin.

Este de la sine înțeles că, această muncă nu poate să aibă un caracter întâmplător, neorganizat. În popularizarea operelor lui V. I. Lenin, bibliotecile țin seama de pregătirea cititorilor și de domeniul de muncă în care activează, ceea ce le ferește de riscul unor metode de muncă șablon.

Una din formele folosite, este ca după recomandarea unei cărți despre viața și activitatea lui Lenin, într-o anumită perioadă de timp, să se treacă la recomandarea unei lucrări leniniste, scrisă în perioada respectivă. Tot atît de interesantă este și metoda de a recomanda cititorilor scrieri literare, în care apare figura lui Lenin sau lucrări din domeniul criticii literare care tratează problemele de care s-a ocupat Lenin, bunăoară, studii despre Lev Tolstoi sau Herzen și din care, firește, nu poate lipsi ceea ce genialul învățător marxist a scris despre acești autori.

O formă vie a popularizării operelor leniniste sînt discuțiile individuale la secția de împrumut. Formă deosebit de eficace, ea oferă bibliotecarului posibilitatea de a cunoaște mai de aproape pe cititor și în funcție de aceasta, să ia cele mai potrivite măsuri în ceea ce privește recomandarea scrierilor leniniste.

Iată și unele exemple: La biblioteca orășenească din Stalin, regiunea Komerov, s-a întocmit un plan de lectură pe tema: *Bazele marxism-leninismului*, cu ajutorul căruia se recomandă cititorilor principalele lucrări ale lui Lenin. De asemenea, la biblioteca nr. 97 din Moscova s-a întocmit un plan de lectură cu titlul *V. I. Lenin, conducătorul și organizatorul partidului comunist și al statului sovietic*, în care au fost incluse și scrieri despre Lenin.

Recomandarea individuală a cărții leniniste nu exclude organizarea unor acțiuni de masă în sprijinul ei, ca de exemplu, seriile tematice, și în care accentul este pus pe traducerea în viață a învățăturilor lui Lenin. O dată cu aceasta se organizează și o expoziție de cărți consacrată lui V. I. Lenin, trecîndu-se în revistă principala'ele cărți expuse. Manifestarea se încheie cu un program axat pe tema respectivă.

Tot mai mult intră în tradiția bibliotecilor sovietice așa numitele lecturi leniniste, care constă dintr-un program special dedicat uneia din genialele lucrări ale lui Lenin. La început se ține un cuvânt introductiv, care precizează perioada și împrejurările în care a fost scrisă cartea respectivă, cum a fost scrisă și importanța rolului ei în stadiul situației actuale.

În multe biblioteci se fac lecturi cu glas tare din unele opere ale lui Lenin, cum ar fi *Sarcinile Uniunii tineretului* sau *Marea inițiativă*. Cu acest prilej, lectorii explică anumite pasaje, comentează ideile călăuzitoare ale lucrării sau lămuresc unele expresii. În cadrul acestor manifestări, bibliotecarii folosesc afișe, albume, fotografii, care au de scop să ilustreze tema, făcând-o mai ușor de înțeles. De cele mai multe ori urmează discuții cu și între cititori în care se face legătura dintre învățăturile marelui Lenin și sarcinile actuale.

Asemenea lecturi leniniste au fost organizate cu mult succes în bibliotecile din Moscova, Leningrad, Kiev, Ulianovsk, Stalingrad, Kursk etc.

La biblioteca de Stat a U.R.S.S. „V. I. Lenin” prima lectură leninistă a fost precedată de conferința *Planul leninist al construcției comuniste și lupta P.C.U.S. pentru crearea bazei materiale și tehnice a comunismului*. Cuvântul de deschidere a fost rostit de secretarul comitetului de partid. Un alt vorbitor a făcut o succintă expunere despre problemele mecanizării și automatizării, iar unul din participanți — care a lucrat în cadrul planului Goelro — a depănat amintiri despre lupta dusă de comuniști în acea perioadă.

În multe biblioteci sovietice se obișnuiește ținerea de consfătuiri asupra unor

scrieri ale lui Lenin. O astfel de consfătuire a avut loc nu de mult, la biblioteca raională din Uliansk, pe tema *Învățăturile lui Lenin pentru tineret*. Manifestarea a fost pregătită, cu multă grijă, timp de două luni. În acest interval s-au făcut nu mai puțin de 15 expuneri asupra unor lucrări ale lui Lenin despre Comsomol. Separat, au avut loc, lecturi în colectiv, citindu-se cunoscuta sa lucrare *Sarcinile Uniunii tineretului*, precum și fragmente din cărți, consacrate vieții și luptei lui Lenin, urmate de cărți care tratează despre actualele sarcini ale tineretului. Broșura despre *Sarcinile Uniunii tineretului*, fusese citită în prealabil de peste 200 de tineri.

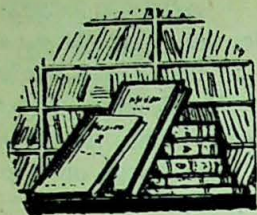
La rîndul lor, editurile sovietice se pregătesc să întîmpine sărbătorește cea de-a 90-a aniversare a nașterii lui Vladimir Ilici Lenin. Editura de stat pentru artă va tipări albumul comemorativ *Lenin în operele pictorilor sovietici* și va organiza o expoziție mobilă destinată și bibliotecilor, care va conține câteva zeci de reproduceri de portrete și compoziții plastice despre activitatea lui Lenin în tinerețe și în perioada organizării primelor cercuri marxiste în Rusia.

Forța invincibilă a ideilor leniniste constă în legătura lor indestructibilă cu activitatea practică de construire a comunismului. În spiritul acestui adevăr verificat, în decursul celor peste patru decenii de la Revoluția Socialistă din Octombrie, se pregătesc bibliotecarii sovietici să desfășoare munca de popularizare a operelor leniniste, prilejuită de împlinirea a 90 de ani de la nașterea genialului dascăl a omenirii muncitoare.

Ș T I R I

● La biblioteca Combinatului din Ivanov s-a ales pentru prima oară în 1938 un sfat al cititorilor, care este reales anual. Sfatul este compus din 16 oameni și împărțit pe următoarele sarcini: manifestări de masă; popularizarea cărții politice, tehnice și științifice; agitație vizuală; schimb de

experiență și acordare de ajutor prin materiale și manuale. Ca sarcină principală, sfatul își propune atragerea unui colectiv voluntar, cu ajutorul căruia toți salariații combinatului să devină cititori ai bibliotecii, îndeplinind astfel mărețele sarcini trasate de partid și guvern.

Unele recomandări la întocmirea planurilor de lectură pentru membrii gospodăriilor agricole colective

Desfășurându-și activitatea sub îndrumarea permanentă a organelor politice și de stat, oamenii muncii din agricultură traduc în viață cu consecvență și zi de zi directivele celui de-al II-lea Congres al P.M.R., și aplică în mod creator în unitățile de producție agricolă, indicațiile date de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Consfătuirea din primăvara anului 1958 care a avut loc la Constanța.

O activitate deosebit de intensă se desfășoară pe tot cuprinsul țării pentru transformarea socialistă a agriculturii, pentru întărirea economico-organizatorică a unităților agricole de stat și cooperatiste și pentru creșterea producției agricole și obținerea unor recolte medii sporite la grâu, porumb, sfeclă de zahăr și floarea-soarelui, potrivit indicațiilor date de către Plenara C.C. al P.M.R. din 3—5 decembrie 1959.

În gospodăriile agricole colective, obținerea producțiilor ridicate în sectorul vegetal și animal este realizabilă, numai printr-o bună organizare a procesului de producție, aplicarea agrotehnicii înaintate și participarea însuflețită a colectivității la muncă.

Îmbunătățirea continuă a formei de organizare și retribuție a muncii, dă posibilitatea obținerii de recolte din ce în ce mai bogate și venituri mari.

În ultimile numere ale revistei noastre s-a arătat bibliotecarilor importanța cărții agrotehnice în sprijinul oamenilor muncii din agricultură, mobilizați în lupta pentru obținerea unor recolte tot mai sporite. De asemenea, au fost date și unele îndrumări practice în recomandarea cărții agrotehnice axată pe principalele zone de cultură din țara noastră, precum și în raport cu execu-

țarea unor munci agricole de sezon (muncile agricole de primăvară).

Materialele publicate pînă acum de „Căluța bibliotecarului” au tratat însă ansamblul problemelor legate de popularizarea cărții agrotehnice.

De data aceasta, vom încerca — printr-o suită de articole — să venim în sprijinul bibliotecarilor de la sate la întocmirea planurilor de lectură pentru membrii gospodăriilor agricole colective, în funcție de natura muncii pe care ei o prestează în aceste unități socialist-cooperatiste, precum și de profilul și ramurile de producție ale gospodăriei agricole colective.

În articolul de față ne-am propus să alegem o gospodărie agricolă colectivă cu profilul cerealiilor, legumicol și zootehnic și să dăm unele indicații practice în alcătuirea planurilor de lectură pentru președintele gospodăriei agricole colective și brigadierii de cîmp.

La întocmirea planurilor de lectură pentru președinții gospodăriilor agricole colective se va ține seama, în primul rînd de importanțele hotărîri ale partidului cu privire la ridicarea simțitoare a producției vegetale și animale și în special a producției de cereale, precum și la continua dezvoltare a sectorului socialist din agricultură în vederea creării economiei socialiste unitare.

Astfel, vor fi incluse în planul de lectură următoarele documente :

GHEORGHIU-DEJ, GH: *Expunere făcută la ședința plenară a C.C. al P.M.R. din 26-28 noiembrie 1958.* București, Editura politică, 1958, 76 p.

Plenara C.C. al P.M.R. din 26-28 noiembrie 1958 a ridicat în fața lucrătorilor din agricultură sarcina extinderii suprafețelor

cultivate și sporirii considerabile a producției la sfecla de zahăr și floarea-soarelui, astfel că în cursul anului 1960 importul de zahăr și ulei să fie lichidat. Pentru anul 1964, se arată în expunere, trebuie să se ajungă la un consum de zahăr de 20 kg. socotit pe cap de locuitor și să dispunem în același timp de însemnate cantități pentru export; iar în ceea ce privește uleiul comestibil trebuie să se obțină, în același an, o producție de 650.000 de tone de floarea-soarelui, cu care să se satisfacă pe deplin cerințele crescînde de consum ale populației.

Se vor recomanda, în special din această expunere, în planurile de lectură, capitolul Creșterea producției bunurilor de consum (pag. 29-37), precum și capitolul Dezvoltarea sectorului socialist al agriculturii și sporirea producției agricole (pag. 37-40).

Consfătuirea pe țară a țăranilor și lucrătorilor din sectorul socialist al agriculturii. Constanța, 3—6 aprilie 1958. București, Editura politică, 1958, 546 p.

Consfătuirea pe țară a țăranilor și lucrătorilor din sectorul socialist al agriculturii, convocată de C.C. al P.M.R. și Consiliul de Miniștri al R.P.R., la care au participat printre alții, frunțași în producția agricolă, delegați ai gospodăriilor agricole colective, cooperativelor agricole de producție, întovărășirilor agricole etc. a constituit un prilej de analiză temeinică a felului cum se îndeplinesc sarcinile trasate de Congresul al II-lea al Partidului Muncitoresc Român cu privire la transformarea socialistă a agriculturii și la creșterea producției agricole. În același timp a constituit un minunat prilej pentru dezbaterile măsurilor ce trebuie luate în vederea obținerii de noi progrese în dezvoltarea agriculturii noastre pe drumul socialismului.

În planurile de lectură pentru președinții gospodăriilor agricole colective se va da o atenție deosebită expunerii făcută de tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej la consfătuire și în special capitolelor care tratează probleme ca: **Țărâna muncitoare pășește cu încredere pe calea agriculturii socialiste** (pag. 18-38). **Întărirea unităților existente în sectorul so-**

cialist-cooperatist — principala sarcină (pag. 38-55), **Creșterea producției de cereale — temelia dezvoltării agriculturii și a îmbunătățirii aprovizionării populației** (pag. 87-91), **Toată atenția extinderii suprafețelor cultivate cu porumb și creșterii producției la hectar** (pag. 91-99), **Pentru lichidarea rămînerii în urmă în creșterea animalelor** (pag. 102-119).

De asemenea, din discuțiile purtate pe marginea expunerii vor fi incluse în planurile de lectură cuvîntările președinților de gospodării agricole colective cu profil cerealier ca de ex.: „Cuvîntul tov. Gheorghe Goina“, președintele G.A.C. „Viața nouă“ din comuna Sîntana, raionul Criș, regiunea Oradea (pag. 145—152); „Cuvîntul tov. Nicolae Hudîțeanu“ președintele G.A.C. „Filimon Sîrbu“ din Comana, regiunea Constanța (pag. 213—217); „Cuvîntul tov. Mihail Bîrliga“, președintele G.A.C. din comuna Roma, raionul Botoșani (pag. 290—299), ș.a.

În referatele comisiilor de lucru pe probleme se va ține seama de recomandările: „Comisiei pentru producția de cereale“, prezentat de tov. Marin Stancu, adjunct al ministrului agriculturii (pag. 473—482); „Comisiei pentru plante tehnice“, prezentat de tov. Jean Keis și a „Comisiei pentru creșterea animalelor, prezentat de tov. Virgil Gligor.

GHEORGHIU-DEJ, GH: **Cu privire la realizarea sarcinilor trasate de Congresul al II-lea al P.M.R. în domeniul dezvoltării economiei naționale și creșterea bunăstării oamenilor muncii precum și propunerile de noi măsuri pentru ridicarea nivelului de trai al poporului muncitor.** Raport prezentat la plenara lărgită a C.C. al P.M.R. din 13—14 iulie 1959. București, Editura politică, 1959, 47 p.

În raport sînt arătate realizările oamenilor muncii în domeniul dezvoltării economiei naționale și ridicării nivelului de trai, în anii de după cel de al II-lea Congres, sub conducerea partidului. Astfel, progresele industriei socialiste se reflectă în faptul că „producția industrială pe un singur trimestru al anului 1959 este mai mare decît producția obținută în întregul an 1938. Investițiile în agricultură

s-au ridicat între 1956—1959 la 8,7 miliarde lei, din care pentru utilaje și agregate agricole peste 3,6 miliarde lei, pentru construcții aproape 2 miliarde, pentru animale de producție și de muncă peste 1 miliard de lei“.

În ansamblul de măsuri pe care Biroul Politic al Comitetului Central îl propune pentru o nouă creștere a salariului real al muncitorilor și odată cu aceasta, pentru creșterea câștigurilor tuturor oamenilor muncii, se prevede și studierea și elaborarea unui sistem unic de pensionare pentru țărani colectivști pe baza contribuției proprii a gospodăriilor colective și a colectivștilor.

În planul de lectură se vor introduce capitolul **Realizările oamenilor muncii în domeniul dezvoltării economiei naționale și ridicării nivelului de trai** (pag. 3-12), precum și din capitolul **Îmbunătățirea regimului de pensionare și sporirea pensiilor** (pag. 30-33).

Statutul model, drepturile și îndatoririle colectivștilor. București, Editura agro-silvică de stat, 1959, 20 p., Colecția „În ajutorul gospodăriilor agricole colective și al cooperativelor agricole de producție“ nr. 2.

Pentru a veni în sprijinul gospodăriilor agricole colective și cooperativelor agricole de producție, Ministerul Agriculturii a organizat un ciclu de îndrumări economico-organizatorice. În Statutul model, drepturile și îndatoririle colectivștilor se arată, în prima parte, condițiile create în mod treptat privind asigurarea unei baze tehnico-materiale puternice agriculturii, pregătirea de cadre calificate, dar mai ales munca atentă, perseverentă, de lămurire a țărănimii muncitoare de a trece pe făgașul socialismului. În continuare sînt dezvoltate unele probleme de bază ale G.A.C.-urilor ca: **Despre statutul model al gospodăriilor agricole colective, Despre pămînt, Activitatea gospodăriei colective și a consiliului de conducere, Organizarea și retribuirea muncii, precum și Democrația internă — principiul de bază al conducerii și activității gospodăriilor agricole colective.**

Se recomandă ca președinții gospodăriilor colective să prelucreze această lucrare în

adunarea generală, în cadrul brigăzilor și echipelor la locul de muncă sau cu oricare alt prilej pe care-l găesc nimerit.

Planificarea, organizarea și retribuirea muncii în gospodăriile agricole colective. București, Editura agro-silvică de stat, 1960, 32 p. Colecția „În sprijinul cursanților de la învățămîntul agro-zootehnic de masă“.

Experiența de pînă acum a dovedit că o justă organizare și retribuire a muncii asigură o bună activitate a colectivștilor în procesul de producție și cointeresarea lor în bunul mers al gospodăriei, în întărirea ei economico-organizatorică.

În capitolul privind planificarea muncii și a producției se arată ce cuprinde planificarea activității economiei financiare a gospodăriei colective, dezvoltîndu-se pe rînd: planul de perspectivă, planul anual de producție și bugetul de venituri și cheltuieli, precum și planurile operative de muncă. Capitolele următoare privesc organizarea și retribuirea muncii în gospodăria colectivă, ca unitate socialist-cooperatistă. Astfel, se explică într-o formă simplă ce se înțelege prin „ziua-muncă“, prin ce se deosebește ziua-muncă de ziua-lucrătoare, cum se stabilesc normele de lucru și cum sînt prețuite ele în zile-muncă etc.

Din experiența gospodăriilor agricole colective milionare. București, Editura agro-silvică de stat, 1959, 16 p. Colecția: „În ajutorul gospodăriilor agricole colective și al cooperativelor de producție“.

Mergînd pe linia dezvoltării proprietății obștești, gospodăriile colective fruntașe obțin an de an recolte și producții mari în toate sectoarele de activitate. Numărul gospodăriilor colective fruntașe, milionare, — se arată în broșură — a crescut an de an. Dacă în anul 1949—1952 erau numai cîteva gospodării colective milionare, în 1959 numărul acestora a depășit cifra de cîteva sute, răspîndite pe întreg cuprinsul țării. Numele unora dintre aceste gospodării colective ca spre exemplu: Lenaheim, Biled, Cărpiniș (regiunea Timișoara), Berveni-Baia Mare, Livedea, Ceacu, Valea Roșie (regiunea

București), Palazul Mare, Comana, Cobadin-Constanța, Hălchiu, Hărman, Laslea (regiunea Stalin) și altele este cunoscut și peste hotare.

Pentru popularizarea căilor pe care aceste gospodării colective au mers pentru a deveni milionare, sînt analizate în broșură unele aspecte ale organizării producției pe tema: **Cum poate deveni o gospodărie colectivă milionară.**

BUDURU, VALERIU: **Insemnări dintr-un raion colectivizat.** București, Editura politică 1959, 152 p.

Pentru a contribui la înțelegerea cîtorva probleme pe care le ridică munca politică într-un raion complet colectivizat și pentru a ajuta la convingerea a noi mase de țărani muncitori asupra superiorității agriculturii socialiste, Editura politică a inițiat tipărirea acestei broșuri care cuprinde unele însemnări despre viața nouă, despre munca, preocupările și realizările colectivizatorilor din raionul Negru Vodă, regiunea Constanța.

Cartea președintelui de gospodărie agricolă colectivă. București, Editura Academiei R.P.R., 1956, 680 p.

Academia Republicii Populare Romine a socotit de datoria sa să vină în sprijinul gospodăriilor agricole colective prin cercetarea și lămurirea unor probleme legate de sporirea producției agricole. Totodată, a socotit necesar să pună la îndemîna președintelui gospodăriei agricole colective o lucrare care să-i servească drept ghid în activitatea de zi cu zi. **Cartea președintelui de gospodărie agricolă colectivă** este o lucrare originală alcătuită cu colaborarea multor specialiști din țara noastră, care pe baza experienței lor de mulți ani, pot să dea președintelui îndrumări folositoare.

Lucrarea cuprinde 6 părți, în care sînt tratate: **Producția vegetală de cîmp; Cultura legumelor, a pomilor și a viței de vie; Bolile și dăunătorii culturilor și combaterea lor; Creșterea animalelor; Unelte și mașinile agricole, electricitatea, construcțiile agricole, măsurarea suprafețelor și volumele, înființarea unui iaz; Informații diverse.**

Scrisă într-o formă simplă și accesibilă, această lucrare trebuie să fie cunoscută de toți președinții de gospodării agricole colective.

★

Brigadierul de cîmp, din cadrul gospodăriilor agricole colective cu profil cerealier, are un rol deosebit de însemnat în obținerea producțiilor ridicate. Acolo unde brigadierii de cîmp au dovedit o cunoaștere a particularităților solului și culturilor, a metodelor agrotehnice care dau cel mai bun randament și rezultatele au fost bune. Nu trebuie să se uite că, de multe ori, o brigadă de cîmp poate cuprinde peste 100 de colectivști repartizați pe ecipe și este dotată cu animalele de muncă, adăposturile și mașinile necesare prelucrării unei suprafețe de sute de hectare. De aci se poate vedea și răspunderea pe care are brigadierul de cîmp. Planurile de lectură vor trebui axate deci pe acele cărți și broșuri care permit, într-o formă accesibilă, cunoașterea particularităților solului, precum și metodele agrotehnice la principalele plante de cultură. Pentru orientare, vom indica unele lucrări:

VELICAN, VASILE: **Cunoștințe folositoare despre floarea-soarelui.** București, Societatea pentru răspîndirea științei și culturii, 1959, 43 p.

Este o lucrare utilă, care poate fi mult apreciată de brigadierii de cîmp, fiind scrisă într-un stil accesibil lor. Ținînd seama de sarcinile puse de partid și guvern, în ceea ce privește sporirea producției de floarea-soarelui, autorul arată necesitatea cunoașterii mai de aproape a acestei plante de cultură, de care se leagă satisfacerea consumului nostru de ulei pentru hrană și în parte pentru industrie.

După ce, în prima parte a lucrării, autorul face o descriere a plantei și arată foloasele ce se pot trage din sporirea recoltelor, în a doua parte descrie care sînt zonele de cultură a florii-soarelui în R.P.R., ce înțeles plantei de hrană, cum crește și se dezvoltă planta, insistînd mai ales asupra felului cum se poate spori producția de floarea-soarelui.

BĂLTĂREȚU, A: O plantă valoroasă, sfecla de zahăr. București, Societatea pentru răspîndirea științei și culturii, 1959, 40 p.

În această lucrare, autorul arată cum au obținut oamenii prima dată zahăr din trestie și cum s-a început extragerea lui din sfeclă. În continuare sînt redată cîteva amănunte legate de caracterele și însușirile sfeclei de zahăr, de modul cum se cultivă și în sfîrșit, cum se fabrică zahărul.

În afară de aceasta, autorul demonstrează pe baza analizei că la noi în țară există toate condițiile pentru ca sfecla de zahăr să producă pe suprafețe foarte mari o recoltă mult mai bogată decît se obține în prezent și că această cultură reprezintă pentru cultivatori o sursă importantă de venituri.

ILCHIEVICI, C.: Cultura porumbului pentru nutreț verde și murat. București, Editura agro-silvică de stat, 1958, 73 p.

Pe lângă însușirile sale valoroase, porumbul ocupă primul loc printre plantele de nutreț din punct de vedere al gradului de asimilare; pe de altă parte dintre toate plantele de nutreț, porumbul se folosește cel mai mult la murat atît pentru bogăția de substanțe hidrocarbonate cît și datorită producțiilor ridicate de masă verde la hectar.

Autorul arată cum se pot obține rezultate deosebite în ridicarea producției la hectar și sporirea eficienței economice a porumbului prin lucrări de ameliorare, dar mai ales prin crearea hibridilor de porumb speciali pentru nevoile alimentației animalelor.

Recomandăm pentru planurile de lectură capitolele: **Cultura porumbului pentru nutreț verde** (pag. 26—36). **Recoltarea porumbului pentru nutreț verde și folosirea lui în cadrul conveierului verde** (pag. 40—46), precum și **Nutrețul murat de porumb** (pag. 46—58).

DAVIDESCU, EUGENIA: **Recunoașterea și folosirea îngrășămintelor chimice**. București, Editura agro-silvică de stat, 1957, 84 p.

Sporirea recoltelor agricole la toate culturile este strîns legată de problema folosirii îngrășămintelor. În general, datorită unei practici îndelungate țărani muncitori știu cum să pregătească și să folosească gunoiul de grajd; în schimb cunosc mult mai puțin îngrășămintele chimice și folosirea lor cu randament maxim. De aceea se vor include în planurile de lectură ale brigadierilor de cîmp unele capitole din această lucrare extrem de utilă. Astfel, capitolele: **Cum se recunosc îngrășămintele chimice** (pag. 16—32). **Cum se folosesc îngrășămintele chimice** (pag. 34—60), precum și **Folosirea îngrășămintelor chimice și eficiența lor la principalele plante agricole** (pag. 62—77).

Irigarea culturilor de cîmp. București, Editura agro-silvică de stat, 1959, 52 p.

Irigația constituie un mijloc foarte eficace în combaterea secetei, asigurînd o producție ridicată și constantă a culturilor agricole irigate. Prin irigație se urmărește completarea apei din sol în perioadele de secetă, cînd plantele suferă din cauza lipsei de apă. Se știe însă că irigația necesită aplicarea unei agrotehnici superioare, altfel efectele ei fiind în unele cazuri negative. Conferința de la Constanța a accentuat importanța irigației în țara noastră.

Pentru brigadierii de cîmp recomandăm următoarele părți din lucrare, care tratează: **Sursele de apă pentru irigație** (pag. 7-11) și **Regimul de irigație** (pag. 23-31).

În numărul viitor al revistei vom continua să dăm unele recomandări de titluri folositoare la întocmirea planurilor de lectură pentru brigadierii legumicoli, viticoli și brigadierii zootehnici.

Popularizarea cărții agrozootehnice

Comuna Băcești, din raionul Negrești, regiunea Iași, numără șapte sate. Ea este în întregime cooperativizată, specificul de cultură fiind agricol și pomicol.

Pentru satisfacerea cerințelor culturale ale colectivităților și întovărășiților, în centrul comunei există o bibliotecă comună care îndrumă și aprovizionează cu cărți și celelalte 6 biblioteci satești. Biblioteca comună din Băcești este înzestrată cu 4875 de volume, la începutul lunii decembrie 1959 având înscrși 657 cititori. Celelalte biblioteci satești au fonduri variind între 650—1000 volume. Biblioteca comună este condusă de tovarășa Ichim Ana, care în cei aproape doi ani de când funcționează aici, a căutat să folosească diferite metode de atragere a cititorilor spre bibliotecă și de popularizare a cărții.

Cunoscând bine atât satele care compun comuna, cât și sarcinile ce stau în fața colectivităților pentru obținerea și sporirea producției agricole și animale, bibliotecara a alcătuit un plan de muncă special pentru lunile de iarnă. La întocmirea planului, bibliotecara s-a consultat cu membrii colectivului voluntar, format în majoritate din cadre didactice.

Este interesant de menționat că planul cuprinde o introducere în care se arată condițiile specifice ale satelor care alcătuiesc comuna. Așa de pildă satul Vovriești situat la o depărtare de 6 km. de centru de comună, are o bibliotecă satească cu 954 de volume de care răspunde tovarășa învățătoare din sat. În sat sînt patru cadre didactice, un inginer agronom de la gospodăria agricolă colectivă și un zootehnician. Satul are un nivel politic și cultural mai ridicat, ceea ce s-a concretizat în faptul că majoritatea țăranilor muncitori, sub îndrumarea partidului, a trecut încă din 1949 la forma superioară de lucrare a pămîntului, gospodăria agricolă

colectivă. Specificul de cultură al satului este agricol și viticol.

Caracterizarea în parte a fiecărui sat a ajutat pe bibliotecară la o mai bună orientare a planului și axarea lui pe realitățile locale.

Locul principal în plan îl ocupă popularizarea mai intensă a cărții agrozootehnice, în care scop s-au prevăzut măsurile și metodele ce vor fi folosite pentru îndeplinirea acestei sarcini.

Știind că în comună funcționează opt cercuri agrozootehnice, bibliotecara și-a înscris în planul pe luna decembrie, sprijinirea acestora, prin procurarea bibliografiei necesare cursanților și antrenarea specialiștilor în popularizarea cărții agrozootehnice. Astfel, pentru popularizarea cărții agrozootehnice, în cercul agrozootehnic care funcționează la gospodăria agricolă colectivă „23 August” din satul Băcești, a fost atrasă tovarășa Mironescu Olga, profesoară de științele naturii, iar pentru cercul care are loc în satul Vovriești, inginerul agronom din localitate.

Sprijinul cadrelor de specialitate este solicitat și pentru organizarea diferitelor manifestări de masă cum sînt: jurnale vorbite, seri de întrebări și răspunsuri pe teme agricole și altele. Un jurnal vorbit pe tema „Cartea agrozootehnică ne ajută să obținem recolte bogate” a fost prevăzut să se organizeze cu ajutorul tehnicienei din comună, iar seara de întrebări și răspunsuri pe tema: *Ce trebuie să știm despre cultura florii-soarelui și a sfecelei de zahăr*, cu sprijinul profesoarei de științele naturii și a tehnicienei, care vor răspunde la întrebările puse de cititori.

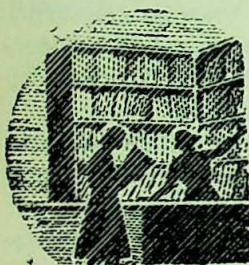
Pentru stimularea frecventării cursurilor agrozootehnice din comună de către cursanți, bibliotecara comună din Băcești a înscris în plan în afară de procurarea cărților necesare studiului și o serie de acțiuni. S-a prevăzut o întâlnire între cursanți și ceilalți cititori ai bibliotecii, evidențierea la gazeta de stradă din fața Sfatului popular comună a participanților la cursuri care și-au însușit temeinic cele studiate, iar la terminarea cursurilor, organizarea unui concurs gen „Cine știe, ne spune” pe tema *Foloasele creșterii albinelor*.

Dar popularizarea cărții agrozootehnice nu se mărginește numai la cursanți. La cele 15

cercuri de citit, care funcționează în comună, s-a prevăzut ca de două ori pe lună pe lângă lectura altor cărți și a informării politice, să se citească din broșuri agrozootehnice legate de perioada de timp respectivă cum ar fi *Păstrarea semințelor în timpul iernii, Iernatul vitelor* etc.

Pentru o mai bună și rapidă informare a cititorilor asupra cărților de care dispune biblioteca în acest domeniu, la gazeta de stradă a Sfatului popular comunal s-au afișat liste de cărți legate de specificul de cultură al comunei cum ar fi, despre cultura grâului, a porumbului, a florii-soarelui și a sfeclei de zahăr. De asemenea, săptămînal, biblioteca popularizează prin stația de radioficare cărțile noi intrate și cititorii frunțași.

În ceea ce privește îndrumarea bibliotecilor sătești în munca de popularizare a cărții agrozootehnice, biblioteca comunală Băcești a prevăzut în plan o ședință de analiză a activității acestora, întocmirea de planuri de lectură pentru cercurile de citit ale fiecărei biblioteci sătești și vizitarea lor, săptămînal. Ajutată de colectiv și de cadrele de specialitate din domeniul agriculturii, bibliotecara Ichim Ana a trecut de îndată la îndeplinirea planului, iar pentru lunile de primăvară și vară și-a propus să continue popularizarea cărții agrozootehnice, folosind metode specifice lucrărilor de vară, cum ar fi colportajul de cărți la locul de muncă, prezentări de cărți în zilele de odihnă la căminul cultural și altele.

Aprovizionarea cu cărți a bibliotecilor, o preocupare de seamă

directorul bibliotecii regionale
Constanța

An de an cresc sumele alocate de stat pentru îmbogățirea fondurilor de cărți ale bibliotecilor din regiunile patriei noastre. Astfel, pentru aprovizionarea cu cărți a bibliotecilor din regiunea Constanța, Comitetul executiv al sfatului popular regional a alocat în anul trecut peste 750.000, față de 250.000 lei în 1957. Dacă adăugăm și alocațiile aprobate de consiliile de conducere ale gospodăriilor agricole colective, sumele cheltuite se ridică la peste un milion de lei.

Pentru ca munca de completare a bibliotecilor să nu mai prezinte neajunsurile semnalate în anii trecuți, Biblioteca regională a luat o serie de măsuri eficiente. Astfel, s-a socotit necesar, în primul rînd, cunoașterea temeinică a fondurilor existente în bibliote-

cile raionale, comunale, sătești și chiar școlare. Am reușit în bună măsură să realizăm acest lucru, cu ocazia procesului de unificare a bibliotecilor. Această operație ne-a dat posibilitatea ca surplusul de cărți să fie scos din gestiunea bibliotecii respective și trimis la biblioteca raională pentru schimburi de dublete. De pildă, cu dubletele strînse de la biblioteca raională Hirșova s-au înzestrat bibliotecile nou înființate în comunele Rahmanul și Vulturul, primind fiecare peste 1000 de cărți. De la biblioteca raională Băneasa au fost scoase și trimise la bibliotecile din raion peste 5000 de volume. Procesul de unificare a bibliotecilor a ajutat astfel, aprovizionarea cu cărți în sens dublu; ne-am putut da seama de conți-

ntul fondului de cărți existent la sate, în vederea aprovizionării bibliotecilor pe viitor și în același timp au fost inzestrate unele biblioteci cu un număr mare de volume care altfel ar fi rămas nevalorificate.

Cunoscînd fondul de cărți existent în biblioteci, biblioteca regională a întocmit apoi, pe baza alocațiilor bugetare, un plan concret de completare. Sarcina aprovizionării cu cărți a trecut în seama secției metodice a bibliotecii, care a desemnat pentru această muncă pe unul dintre bibliotecarii principali, cel mai bine pregătit. Colaborînd strîns cu Colectura bibliotecilor, biblioteca regională a izbutit să elimine vechea greșeală de a fi expediate la sate, cărți care să nu fie axate pe cerințele locale. Acum, toate expedierile de cărți, efectuate de Colectura bibliotecilor, se fac numai cu avizul bibliotecii regionale, pe baza cunoașterii componenței fondurilor de cărți din biblioteci.

Potrivit planului de achiziții și a eșalonării alocațiilor bugetare, biblioteca regională expediază cărți prin colectură, o dată pe lună la bibliotecile raionale și comunale și trimestrial la cele sătești. Achiziționările pentru biblioteca regională se fac ori de cîte ori se consideră că este necesar. Cînd producția editorială este mai bogată, expedierile de cărți la bibliotecile raionale și comunale se fac de 4 ori într-un trimestru.

Datorită faptului că agricultura este complet colectivizată în regiunea noastră, menționăm că acolo unde gospodăriile agricole colective au preluat întreținerea bibliotecii sătești din localitate, biblioteca regională nu mai expediază cărți achiziționate din bugetul statului. Aceasta ne-a dat posibilitatea să mărim sumele destinate aprovizionării bibliotecilor sătești din alte localități și în unele cazuri chiar a bibliotecilor comunale. Aprovizionarea ritmică este asigurată prin aceea că la regiune sînt centralizate alocațiile conform art. 7, dîndu-se raioanelor numai 20% pentru abonamente la periodice. Alocațiile fiind centralizate, noi virăm anticipat Colecturii bibliotecilor pentru fiecare lună, sumele contractate, în baza cărora ni se livrează cărțile necesare.

Datorită unificării bibliotecilor școlare, sumele alocate pentru aprovizionarea lor, se

cheltuiesc numai prin Colectură, după ce biblioteca regională avizează conținutul specificațiilor respective. Cărțile astfel achiziționate merg tot la bibliotecile comunale și sătești respective, crescînd prin urmare alocațiile inițiale din buget, referitoare la aprovizionarea acestor unități.

Dacă în ce privește bibliotecile comunale și sătești am reușit să asigurăm componența justă a fondurilor de cărți, nu același lucru se poate spune și despre controlul necesar asupra cărților procurate de gospodăriile agricole colective direct din librării. De exemplu, în trimestrul I al anului trecut, gospodăriile agricole colective din raionul Fetești și-au procurat cărți în valoare de peste 60.000 lei. Deoarece a lipsit grija totală față de conținutul muncii de difuzare a cărții, atît din partea librăriilor cît și a bibliotecilor raionale, G.A.C.-urilor li s-au repartizat un număr exagerat de exemplare, din același titlu, precum și faptul că li s-au dat cărți pe care le aveau în biblioteci. Aceeași situație se află și în raionul Hirșova, unde aproape fiecare gospodărie agricolă a cheltuit pentru aprovizionarea cu cărți sume între 1000—2500 lei.

Deci, conținutul fondurilor de la bibliotecile aprovizionate de gospodăriile agricole colective, lasă mult de dorit. Pentru înlăturarea acestei deficiențe, organele locale de partid și de stat ne-au ajutat să luăm unele măsuri ce vor duce la îmbunătățirea muncii de aprovizionare cu cărți a acestor biblioteci.

Incepînd cu anul 1960, alocațiile pentru aprovizionarea bibliotecilor vor fi planificate de către consiliile de conducere ale gospodăriilor agricole colective la începutul anului și contractate cu Colectura regională. Biblioteca regională va selecționa și controla expedierile de cărți, destinate bibliotecilor gospodăriilor agricole colective. Prin această măsură se înlătură paralelismul în completarea fondurilor din biblioteci, realizîndu-se pătrunderea la sate atît a unui număr mare de cărți, dar mai ales împrăștierea curentă a fondurilor din biblioteci. Cărțile procurate din alocațiile gospodăriilor agricole colective se vor afla tot în gestiunea bibliotecii comunale sau sătești respective. De

pildă, în anul acesta, consiliul de conducere al colectivei din comuna Mihail Kogălniceanu, raionul Medgidia, a prevăzut 2500 lei pentru aprovizionarea cu cărți a bibliotecii din localitate. Aceasta însemnează că biblioteca comunală respectivă va primi cărți în valoare de cel puțin 4500 lei. La fel, gospodăria colectivă din satul Stupina a repartizat un fond de 1500 lei, ceea ce înseamnă că biblioteca din sat, indiferent că este satească sau de G.A.C., va primi cărți în valoarea contractată.

În felul acesta, biblioteca regională va avea posibilitatea ca pe viitor să dirijeze sumele centralizate la regiune, din bugetul Statului, în primul rînd spre acele comune și sate unde gospodăriile agricole colective nu dispun încă de suficiente posibilități de a contribui la completarea bibliotecilor.

În ce privește campania „Cărți pentru serile de iarnă”, — sugerată de Direcția bibliotecii din Ministerul Învățămîntului și Culturii, — ea a preocupat atît pe lucrătorii bibliotecii noastre cît și Comitetul executiv al Sfatului popular regional. Instrucțiunile elaborate de sfatul popular regional trasează mijloacele pentru asigurarea bazei materiale a muncii culturale la sate.

Potrivit acestor instrucțiuni, la fiecare cîmin cultural va exista un buget cultural unic, mult mai mare decît cel de pînă acum și în care pe lîngă veniturile realizate din manifestările culturale proprii vor fi incluse și:

— cota de 50 la sută din încasările realizate de organizația de masă care dă festivaluri sau alte manifestări artistice, folosind căminul cultural sau sprijinul lui;

— cota de 15 la sută din încasările brute realizate de formațiile artistice, care dau spectacole la căminul cultural;

— cota de 15 la sută plătită de Întreprinderea cinematografică regională pentru reprezentațiile de film în sala căminului cultural;

— cota de 40 la sută din fondul cultural al cooperativei din localitate;

— fondul cultural al comitetului sindical comunal;

— cota parte din fondul social-cultural al G.A.C.-urilor, destinată activității culturale;

— cota de 20—40 la sută din amenzi pentru diferite contravenții încasate de Sfatul popular comunal;

— cota parte din contribuția voluntară stabilită de adunarea populară pentru dotarea căminului cultural.

În continuare *Instrucțiunile* precizează că din fondul cultural unic se va prevedea separat o cotă parte pentru aprovizionarea cu cărți a bibliotecii din localitate, ce va fi contractată cu Colectura regională.

Este foarte adevărat că în bibliotecile sătești există încă puține cărți și că singure bibliotecile mobile nu rezolvă problema. Credem însă că pe lîngă sumele provenite din veniturile căminelor culturale trebuie găsite și alte surse care să mărească veniturile căminelor culturale, mărindu-se astfel cei 25 la sută destinați procurării de cărți.

Cu toate realizările obținute, mai stăruie unele greutăți, în completarea fondurilor bibliotecilor comunale și sătești.

Este cunoscut faptul că de la an la an, învățămîntul de partid cuprinde tot mai mulți oameni ai muncii. Aceasta obligă rețeaua de biblioteci să aibe un număr tot mai bogat de periodice, decît pînă acum. De asemenea bibliotecile de la sate trebuie abonate la o serie de publicații agricole, suma alocată abonamentelor crescînd în dauna celei rămase pentru aprovizionarea cu cărți. Iată pentru ce considerăm că Direcția bibliotecii trebuie să ne ajute în această direcție.

O altă greutate este aceea că din sumele alocate în bugetul de stat pentru aprovizionarea bibliotecilor, 20 la sută sînt dați de raioane pentru abonamente. Bibliotecile raionale, dorind să aibe cît mai multe noutăți, folosesc o bună parte din cei 20 la sută pentru aprovizionarea cu cărți, rămînînd în dese cazuri fără abonamente. De asemenea, în cursul anului sosesc recomandări de abonare a bibliotecilor la o serie de periodice, neprevăzute la început. Această situație duce ori la știrbirea celor 80 la sută centralizați la regiune pentru aprovizionarea cu cărți, ori la neabonarea bibliotecilor. De aceea, socotim că ar fi mai just să fie oprită toată suma privind articolul 7 la regiune, biblioteca regională ocupîndu-se și de abonamentele bibliotecilor sau să se stabilească un

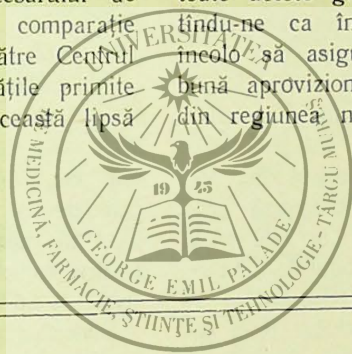
articol bugetar separat (de ex. 7 A), pentru abonamente la periodice.

În condițiunile regiunii Constanța, credem că s-ar putea analiza de către Centrul de difuzare a cărții din Ministerul Învățământului și Culturii posibilitatea înființării unor colecturi raionale sau a unor secții ale colecturii regionale, la reședința fiecărui raion. Propunem aceasta întrucât dacă în anul 1959 am aprovizionat lunar prin colectură cite 10—13 biblioteci comunale pentru fiecare raion, în anul acesta prin contractarea de către gospodăriile agricole colective a unor sume importante pentru aprovizionarea bibliotecilor, va trebui să se expedieze cărți lunar la 25—30 de biblioteci comunale și sătești, în fiecare raion.

Legat de aceasta, o altă problemă, însă nerezolvată deși a fost deseori sesizată, — este aceea a necesarului de carte de care avem nevoie în comparație cu ce ni se repartizează de către Centrul de difuzare a cărții din cantitățile primite de la București. Apreciem că această lipsă

se datorește în primul rând defectuoasei informări pe care o face Centrul de difuzare a cărții în legătură cu lucrările ce trebuie să apară într-un anumit interval de timp. Buletinele de precomandă ne sosesc, deseori, după ce cărțile menționate să apară au și fost achiziționate de noi. De exemplu buletinele de precomandă, conținând cărțile intrate la tipar în luna iulie, le-am primit și completat în luna octombrie. Colectura deși a primit anumite titluri, nu le poate difuza atita timp cit bibliotecile nu le-au comandat, mai ales că sînt frecvente și cazurile cînd biblioteca regională consideră că titlurile respective nu folosesc scopului muncii cu cartea în regiune. Din această cauză, Colectura regională își dă seama că un titlu nu circulă, abia după ce acesta a intrat în depozitul său.

Nădăjduim, că sprijiniți de cei în drept, toate aceste greutăți vor fi lichidate, ajutîndu-ne ca în munca noastră de acum încolo să asigurăm din ce în ce o mai bună aprovizionare cu cărți a bibliotecilor din regiunea noastră.

Ș T I R I

● Acum 6 ani biblioteca nr. 64 din raionul Sverdlovsk, orașul Moscova, a primit numele de „A. P. Cehov”.

Cu acest prilej, biblioteca și-a organizat munca în așa fel ca să poată răspunde la toate întrebările ce se vor pune referitor la activitatea și opera lui A. P. Cehov. În acest scop, biblioteca a întocmit dosare cu tăieturi din ziare, referitoare la anumite perioade din viața și activitatea lui Cehov, ca de pildă: *Cehov la Ialta*, *Cehov la Melihovo*. Totodată, la bibliotecă s-a întocmit un fișier bibliografic în care sînt descrise principalele ediții ale operei lui A. P. Cehov, a literaturii despre el, precum și părțile lui Cehov despre literatură, scriitori,

artă, extrase din opera lui Cehov precum și aprecieri despre Cehov.

La bibliotecă se află o expoziție permanentă, care conține următoarele trei secții: *Cehov în viață*, *Cehov ca scriitor* și *Cehov și teatrul*. Operele lui Cehov se află într-un raft, cu acces liber pentru cititori. A devenit o tradiție la bibliotecă, serile închinatăe lui Cehov și care îmbină diferite forme de popularizare a operei și vieții marelui scriitor.

De curînd, biblioteca a scos un indice bibliografic despre opera lui A. P. Cehov, a organizat un ciclu de seri la care au participat critici, artiști ai teatrelor din Moscova, vizionîndu-se filmele realizate după opera lui Cehov.

Drumul cărții

DE LA EDITURĂ LA CITITORI

Practica de fiecare zi a bibliotecarilor demonstrează în chip neîndoios, că nu poate fi dusă o activitate de masă cu cartea, dacă biblioteca are un fond descompletat, neîndestulător ca număr de exemplare și depășit sub aspectul noutăților. Iată de ce am socotit util, să înfățișăm în cele ce urmează drumul cărții de la editură la cititor, arătând unele greutăți ce mai stăruie în acest sector și propunerile culese pentru remedierea lor.

În drumul ei spre cititorii din bibliotecă, cartea nou apărută de sub teascurile tipografiilor trece la Direcția Difuzării Cărții care o repartizează centrelor sale din diferite regiuni ale țării; de la C.L.D.C.-urile regionale se aprovizionează colecturile, iar de la acestea, bibliotecile. Urmează apoi prelucrarea cărții noi intrate la bibliotecă, după care este dată în circulație la cititori. Aprovizionarea cu cărți a bibliotecilor se face pe bază de contract, încheiat între lecturi și biblioteci la începutul fiecărui an și în care sînt specificate sumele alocate bibliotecii în acest scop, obligația colecturilor de a informa pe bibliotecari la timp asupra cărților în curs de apariție și de a livra comenzile făcute.

Pentru ca o bibliotecă să fie la curent cu ultimele noutăți apărute, ca ele să existe în fondul său în cel mai scurt timp de la apariție și în număr suficient de exemplare, trebuie asigurat în mod operativ: 1) încheierea contractelor de aprovizionare cu cărți; și 2) completarea și depunerea fără întârziere la colecturi a buletinelor de precomandă.

Pentru informarea lor asupra producției editoriale, bibliotecarii au la îndemînă un bogat material de popularizare, pus la dispoziție de edituri și Direcția Difuzării Cărții

din cadrul Ministerului Învățămîntului și Culturii.

În scopul unei informări metodice a bibliotecarilor, pe grupe de cititori și anumite teme, Direcția Difuzării Cărții editează trei buletine: *Cărți noi*, cu apariția lunară, în 12.000 exemplare; *Cartea pentru sate*, într-un tiraj de 60.000 exemplare și *Cărți în curs de apariție*, bilunar, în 20.000 exemplare, care cuprinde și buletinul de precomandă.

În colaborare cu editurile, Direcția Difuzării Cărții tipărește afișe, placate, pliante, mici cataloage, ca de pildă: *Cărți tehnice pentru industria minieră*, *Manuale inginerești*, *Vă recomandăm cîteva lucrări medicale*, *Cititi cărțile apărute în Editura Agro-silvică de stat* etc. Acestea se adaugă prospectele, pliantele și cataloagele elaborate de edituri în ajutorul bibliotecilor și cititorilor pentru completarea fondurilor respective. Întregu fond de material de popularizare se difuzează, în mod gratuit, prin colecturi, bibliotecarii fiind sfătuiți a-l cerceta cu atenție în recomandarea cărților la cititori și aprovizionarea bibliotecii.

Practica majorității bibliotecilor dovedește că materialele de popularizare a cărților noi sau în curs de apariție ajută în muncă. Multe din biblioteci expun aceste materiale, la loc vizibil, asigurînd astfel o informare la zi a cititorilor asupra cărților apărute, ajutîndu-i să se orienteze în cererile lor de împrumut.

Important, deci, în înlesnirea mersului cărții spre cititorii din biblioteci, sînt următorii doi factori:

- 1) Direcția Difuzării Cărții cu regionalele sale și Colectura bibliotecilor;
- 2) Bibliotecarii și secțiile de învățămînt și cultură ale sfaturilor populare.

Bibliotecile, care se preocupă de încheierea la timp a contractelor cu colecturile, contribuie să li se asigure titlurile de cărți și exemplare de care au nevoie, ca aprovizionarea lor să se facă paralel cu apariția noutăților în librării. Depunerea eşalonată a sumelor, alocate în acest scop, asigură o aprovizionare ritmică cu cărți a bibliotecilor.

La rîndul lor, bibliotecarii cer și trebuie ca colecturile să le trimită din timp buletinele de precomandă, să se respecte întotdeauna titlurile indicate de ei și numărul de exemplare solicitat. Direcția Difuzării Cărții trebuie să-i ajute, în acest sens, repartizînd C.L.D.C.-urilor regionale cărți pe specificul regiunilor respective, în număr îndestulător de exemplare.

Între bibliotecile care respectă încheierea contractelor cu colecturile la timp, menționăm regiunile Constanța, Cluj, Hunedoara etc. Nu același lucru se poate spune despre regiunea Pitești, unde din cele 3247 biblioteci existente au încheiat contracte doar 1821 biblioteci în anul trecut, sau în regiunile Craiova și București, unde mai sînt lipsuri serioase în această privință.

În rețeaua bibliotecilor sindicale contractele se încheie cu colecturile de către comitetele sindicale de întreprindere și instituție. Datorită preocupării susținute a acestora față de problemele muncii cu cartea, la uzinele „Independența”-Sibiu, „Ianoș Herbak”-Cluj, „Tudor Vladimirescu”, „Republica”, „Semănătoarea” din București, Atelierele C.F.R. „Ilie Pintilie”-Iași etc. se face o aprovizionare ritmică, științifică, cu cărți a bibliotecilor respective.

Un pilduitor exemplu al colaborării strînse, atente, dintre comitetul sindical și colectură ni-l oferă regiunea Galați, care a achiziționat pînă la 30 noiembrie 1959, cărți pentru bibliotecile sindicale în valoare de 305.632 lei față de 298.335 lei planificați pe întregul an.

Sînt însă unele comitete sindicale care au subapreciat importanța completării fondurilor de cărți ale bibliotecilor, lăsînd-o

în grija serviciilor de contabilitate. Alteori n-au consultat pe bibliotecari cînd au alcătuit bugetele, iar aceștia necunoscînd sumele prevăzute n-au putut face o aprovizionare rațională cu cărți.

De exemplu: din cele 740 biblioteci sindicale existente în orașul București, numai 229 dintre ele au încheiat contracte cu colectura și aceasta la sfîrșitul lunii aprilie a anului trecut. Din această cauză, s-au aprovizionat de la colectură, în trim. I 201 biblioteci, în aprilie 50 biblioteci, iar unele biblioteci n-ău achiziționat nici o carte în această perioadă.

În analiza muncii cu cartea, făcută de organele sindicale între 20 noiembrie — 30 decembrie 1959, s-au dezbătut și aceste lipsuri, luîndu-se măsuri operative pentru o mai bună îndrumare a comitetelor sindicale, în vederea unei mai strînse legături cu bibliotecile și colecturile.

Într-o altă operație, la fel de importantă pentru a înlesni cititorilor din biblioteci să aibă noutățile ce apar în librării, este completarea și depunerea buletinului de precomandă în timp util la colectură.

În sarcina bibliotecarului stă necesitatea studierii și alegerii titlurilor din buletinul *Cărți noi în curs de apariție*, potrivit profilului bibliotecii și cerințelor cititorilor. La rîndul lor, C.L.D.C.-urile regionale trebuie să asigure prezența din vreme în biblioteci a buletinului de precomandă.

În editarea buletinului *Cărți noi în curs de apariție*, Direcția Difuzării Cărții se străduiește a fi cit mai operativă. Nu însă întotdeauna izbutește să realizeze acest dezerat îndreptățit al bibliotecarilor. De exemplu, biblioteca regională Constanța ne-a sesizat că buletinele de precomandă, conținînd cărțile întrate la tipar în luna iulie 1959, le-a primit și completat în luna octombrie. Între timp, multe din titlurile ce urmau să fie precomandate ca fiind sub tipar, se aflau în librării și chiar în biblioteci. Buletinul *Cărți noi în curs de apariție*, pînă la 1 ianuarie 1960, a ieșit de sub tipar în jurul datei de 3—4 februarie crt., iar cel al cărților prevăzute să apară în luna ianuarie crt. a fost tipărit la 15—16 februarie crt.

La acestea se adaugă faptul, că deseori colecturile nu onorează întocmai comenzile făcute de bibliotecari prin buletinele de precomandă. În stabilirea tirajelor pe regiuni Direcția Difuzării Cărții nu se orientează totdeauna just. De aceea, nu poate satisface comenzile făcute de bibliotecari, legate de problemele economice ale regiunii respective. Socotim că aici se află în bună măsură și explicația subaprecierii completării buletinului de precomandă de către unii bibliotecari și care se reduce deseori la o formalitate, bibliotecile aprovizionându-se cu noutăți pe calea cumpărăturilor din ce găsesc în stoc.

În aprovizionarea cu cărți, bibliotecile trebuie să fie sprijinite, cercetându-se cu grijă orice cauză menită a genera întârzieri păgubitoare în mersul cărții de la editură la cititori. Nu trebuie uitat că, odată încheiată comanda cu colectura, bibliotecarii trebuie să aducă scrisoarea de acceptare, operație care cel mai adesea necesită timp și multă alergătură la serviciile de contabilitate ale secțiilor de învățământ și cultura de la stațiile populare. Am întâlnit astfel cazuri, la unele biblioteci când o carte nouă ajunge la cititor după circa 1½ — 2 luni de la apariția ei în librării.

La această întârziere, contribuie în egală măsură și unii bibliotecari, care nu și-au organizat munca în vederea unei deserviri cât mai bune a cititorilor. Se duc rar pe la colectură, ca să confirme caseta, nu studiază buletinul *Cărți noi* și depun cu întârziere buletinele de precomandă completate. Consecință: aprovizionarea cu cărți nu se face ritmic, ci în salturi — situație păgubitoare pentru colectură care uneori nu poate satisface cererea bibliotecii, atât ca titluri cât și ca număr de exemplare.

La fel de nejust, procedează și unele biblioteci școlare din Capitală, care fac aprovizionări sporadice de la colectură sau nu consumă în întregime sumele alocate. De pildă: școlile medii nr. 4 și 21 nu înapoiază niciodată buletinele de precomandă,

școala medie „Gh. Lazăr“ a cheltuit doar 21.000 lei. din cei 32.000 lei aprobați, etc. O lipsă serioasă au aici secțiile de învățământ ale sfaturilor populare raionale respective, care nu se preocupă în suficientă măsură de problema cărții în bibliotecile școlare, spre deosebire de secția de învățământ a sfatului popular raional Lenin, ale cărei biblioteci școlare se aprovizionează cu regularitate de la colectură.

Credem că toate aceste deficiențe sînt remediable dacă vor fi analizate cu seriozitate de cei în drept.

În scopul îmbunătățirii deservirii cu cărți a cititorilor, se află sub tipar planul editorial pe anul acesta al fiecărei edituri și care va fi pus la dispoziția bibliotecarilor încă în cursul trim. I/1960, pentru a putea fi studiat în vederea planificării comenzilor de cărți noi. La Direcția Difuzării Cărții se studiază găsirea unei căi mai eficiente în imprimarea buletinului *Cărți noi în curs de apariție*, spre a informa la timp pe bibliotecari și a le ușura completarea buletinelor de precomandă în timp util. De asemenea Direcția Difuzării Cărții are în pregătire editarea a două materiale ce vor fi de mare folos bibliotecarilor: *Informare asupra cărților din stoc* și *Catalog al cărților în mai multe volume*.

Pentru bibliotecari, încheierea contractelor cu colecturile și depunerea fără întârziere a buletinelor de precomandă trebuie să fie preocupare principală. Drumul la colectură să fie făcut în mod regulat, cel puțin odată pe lună, să fie la curent cu producția editorială, cercetînd atent materialele de popularizare și informare ce i se pun la dispoziție. În biruirea greutăților sau a lipsurilor, să adopte o poziție operativă, creatoare, venind cu propuneri sau sugestii care să înelenească satisfacerea cerinței de cărți noi, cu tematică variată, a cititorilor. Paginile revistei noastre așteaptă colaborarea bibliotecilor în dezbateră acestui important aspect al activității cu cartea în rîndurile marelui mase a oamenilor muncii din patria noastră.

CE CITESC MUNCITORII DIN INDUSTRIA LOCALĂ A ORAȘULUI PLOEȘTI

În orașul Ploești, există o dezvoltată industrie locală ai cărei muncitori și tehnicieni, se străduiesc să satisfacă cerințele populației. De asemenea, o altă preocupare de căpetenie a lor, este lărgirea numărului de sortimente din produsele de consum, dezvoltând producția acelor sectoare în care cererea populației este mai accentuată.

Pentru ridicarea nivelului politic-profesional, ca și pentru a-și lărgi sfera cunoștințelor în domeniul social-politic, tehnico-științific și literar, — muncitorii din industria locală au la dispoziție biblioteca Clubului central „23 August” al salariaților din sfaturile populare și gospodării comunale. Aici se află cele mai recente cărți social-politice, de literatură clasică, universală și contemporană, precum și un însemnat număr de lucrări tehnico-profesionale. Bibliotecile colțurilor roșii din fiecare unitate a industriei locale — deservite de bibliotecari voluntari — asigură cărți, manuale și tot felul de reviste de specialitate, menite să contribuie la formarea și calificarea muncitorilor.

Avînd un fond cu peste 5000 de cărți și aproape 200 reviste literare, culturale, social-politice și de specialitate, — biblioteca clubului „23 August” a înscris în anul 1959, un număr de 462 cititori, cu 4851 volume citite, realizînd un indice de citire de 10,5. Din cercetarea fișelor cititorilor, se desprinde ca o concluzie generală, că din cărțile citite 64% o constituie literatura pentru mături și numai 14% cărți tehnice și de știință.

În dorința de a afla care este cauza că muncitorii din unitățile industriei locale, folosesc atît de puțin cartea tehnică și de producție, am întreprins o anchetă în rîndurile acestora. Ajutați de tovarășa Edroiu Eugenia, bibliotecara clubului central „23 August” și președintă a Sfatului bibliotecarilor din localitate, am cercetat mai întîi fișele unor cititori, existente la biblioteca clubului

și am stat, apoi de vorbă cu diferiți cititori muncitori din cîteva unități ale industriei locale.

Discuțiile cu cititorii ne-au arătat că deși manifestă preferință pentru cărțile de literatură, ei sînt totuși preocupați și de studiul cărților tehnico-profesionale.

La moara „Prahova”, de pildă, am făcut cunoștință cu mecanicul Frîncu Ion, unul dintre cei mai activi cititori. În afară de cele 45 volume citite în anul 1959 și alte 14 din anul acesta, la biblioteca clubului central „23 August”, tov. Frîncu Ion a împrumutat cărți tehnice de producție de la biblioteca mobilă din moară. „Timpul liber îl folosesc, citind cărți — ne-a spus el. Această deprindere folositoare am transmis-o și membrilor familiei mele.”

Ba mai mult, vorbindu-se despre cărțile tehnice și de producție care l-au ajutat în muncă, ne-a spus că și-a format și o bibliotecă personală, cumpărînd cărți legate de specificul meseriei sale.

Tot la moara „Prahova” am întîlnit și pe linăra muncitoare, Danilov Maria, fruntașă în producție. Cititoare perseverentă, știe să îmbine aprofundarea cunoștințelor profesionale cu cele de cultură generală. „Citesc — spune ea — pentru a mă instrui și a-mi ridica nivelul politic, pentru a mă documenta în specificul meseriei mele și pentru a cunoaște cuceririle științei și tehnicii în explorarea spațiului cosmic.”

Pelisenko Sergiu, electrician la Combinatul „Drum nou”, citește literatură de pe băncile școlii. În mod regulat, el își petrece de cînd s-a angajat în serviciu, o bună parte din timpul liber în sala de lectură a bibliotecii, studiînd și cercetînd cărți, ziare, reviste literare și de specialitate. O deosebită atenție acordă tov. Pelisenko studiului lucrărilor tehnico-profesionale, atît pentru continua perfecționare a specializării sale cit

și a cărților social-politice, recomandate de bibliografia învățământului politic.

„Numai cu ajutorul cărților putem să ne îmbogățim cunoștințele și să înțelegem mai bine sensul istoricelor transformări din vremea noastră”, — spune el.

Tinăra muncitoare Paraschiv Elena de la „Ceramica” s-a înscris la concursul „Iubiți cartea” în cadrul căruia, pe lângă lectura obligatorie și-a ales o serie de alte opere ce au atras-o în mod deosebit.

Maistrul-instalator Ștefan Pop, de la I.L.L.-Ploești, are și o mică bibliotecă personală. La loc de cinste se află câteva din operele classicilor marxism-leninismului, *Inimă de prieten* de Kazakievici, *Neamul Iurbinilor* de Kocetov, *Mesteacănul alb* de Bubenov etc. Pe tov. Ștefan Pop îl atrage în chip deosebit creația poetică a marilor noștri scriitori Mihail Eminescu și Tudor Arghezi, fiind preocupat și de descoperirile științei și tehnicii moderne. El este abonat la revista „Știință și tehnică” și gazeta „Tehnica nouă”, care l-au ajutat să-și lărgescă sfera cunoștințelor în acest domeniu.

Muncitorul fruntaș Păunoiu Nicolae de la Combinatul „Progresul” este un cititor asiduu. „Din discuțiile cu bibliotecara și tovarășii mei de muncă — spune el — înțeles cât de folositoare este lectura unei cărți bune, ce prieten priceput și sfătuitor în viață este cartea”.

Cele expuse mai sus, ne îndreptățesc să afirmăm că muncitorii din industria locală a orașului Ploești prețuiesc în marea lor majoritate cartea, bizuindu-se pe ajutorul ei. Preferințele lor nu ocolesc cartea tehnică și de producție pe care o citesc de la bibliotecile colțurilor roșii, la bibliotecile mobile și din cea personală. Constatările făcute sînt îmbucurătoare și arată că pentru muncitorii fruntași cartea tehnică și de producție a început să joace un rol important, a devenit o necesitate. Dar aceasta nu poate scuza atitudinea greșită a bibliotecarei, care pornind de la diversitatea meseriilor cititorilor din cadrul industriei locale, a predat sarcina difuzării cărților tehnice și de producție exclusiv bibliotecilor colțurilor roșii.

Din indicii arătați mai sus reiese că procentajul cărților tehnice este scăzut pe de o parte, iar pe de alta că numărul cititorilor a rămas mult în urmă față de numărul salariaților din întreprinderile și instituțiile pe care le deservește biblioteca clubului central „23 August” din Ploești.

Poate că una din cauzele principale este tocmai aceea că cititorii nu primesc de aci sfaturi și îndrumări asupra cărților de care au nevoie în munca lor.

Fără nici o îndoială că o deservire diferențiată și pe specialități a cititorilor, presupune multe eforturi din partea bibliotecarei, iar tovarășa Edroiu Eugenia, în calitate și de președintă a Sfatului bibliotecarilor, poate să găsească și soluții care să ușureze îndeplinirea acestei importante sarcini. Astfel, atragerea în munca bibliotecii a unui colectiv de specialiști și tehnicieni, ar contribui la intensificarea și organizarea unei popularizări competente a cărților tehnico-profesionale.

Cu ajutorul lor s-ar putea întocmi de asemenea și planuri de lectură pentru diferite meserii care să fie afișate la biblioteca clubului și difuzate prin bibliotecile din secții în rândurile meseriașilor respectivi.

Trind o legătură strinsă cu bibliotecarii voluntari, biblioteca clubului va putea să cunoască mai îndeaproape nevoile pe care le au cititorii, interesele lor, putînd astfel să completeze de la biblioteca clubului central ceea ce lipsește la bibliotecile mobile.

Aceste măsuri, aplicate, ar avea drept rezultat creșterea numărului de cititori și a interesului lor față de cartea tehnică și de producție.

Acordînd o mai mare grijă îndrumării bibliotecarilor voluntari, antrenîndu-i la o activitate susținută de răspîndire a cărților social-politice, tehnice și științifice, biblioteca centrală a clubului „23 August” din Ploești va aduce o contribuție tot mai mare la înarmarea politico-ideologică și profesională a cititorilor ei, muncitori destoinici și entuziaști în lupta pentru ridicarea nivelului de trai, pentru aprovizionarea populației cu bunuri de larg consum în cantități îndesulătoare.

Succesele ȘTIINȚEI și TEHNICII MODERNE

Continuând seria bibliografiilor destinate a ajuta pe bibliotecari în munca de răspândire a cunoștințelor științifice, în numărul de față publicăm o bibliografie care urmărește să dea o imagine de ansamblu asupra progresului uriaș înregistrat de știința și tehnica modernă. Deoarece literatura consacrată acestei teme este deosebit de bogată, bibliografia nu cuprinde decît o parte a cărților și broșurilor apărute în țara noastră, în special din rîndul celor cu caracter de popularizare.

Sînt prezentate cărți cu conținut diferit, începînd cu lucrări cu caracter general, care înfățișează drumul parcurs de știință și tehnică de-a lungul veacurilor pînă la cele din zilele noastre, care zugrăvesc încercările omului de a cucerii Cosmosul.

Un loc important îl ocupă literatura dedicată energiei atomice și folosirii acesteia în scopuri pașnice, ca și problemei atît de dezbătute: cea a realizării zborurilor interplanetare. Dat fiind deosebitul interes manifestat pentru cunoașterea acestor atît de importante probleme, s-a căutat a se indica o literatură mai bogată, incluzînd în bibliografie și cîteva lucrări de nivel superior.

ANFILOV, GREB: Ce sînt semiconducătorii?

Buc., Editura tineretului, 1959, 187 p.
(Știința învinge, 62).

Cartea cuprinde noțiuni despre conductibilitatea electrică, caracteristicile și aplicațiile semiconducătorilor în căldură și termometrie, în protecția muncii în fabrici, în metalurgie, energetică, radiotehnică, etc. Lucrarea scoate în evidență rolul din ce în ce mai important pe care-l joacă semiconducătorii atît în industrie cît și în viața de toate zilele.

ARTEMIEV, I.: Sateliții artificiali ai Pămîntului. [Buc.], Editura tineretului, 1959, 152 p. (Știința învinge, 64).

Autorul face mai întîi o incursiune în istoria rachetei, pentru a descrie apoi caracteristicile rachetei. În continuare se dau date privitor la sateliții artificiali ai Pămîntului, lansați de Uniunea Sovietică.

BÖHM, K. și DÖRGE, R.: Atomul un gigant. Buc., Editura tineretului, 1959, 344 p. + 40 p. cu fotogr. în afara textului.

Lucrarea cuprinde în prima parte un scurt istoric al apariției și dezvoltării unor noțiuni cum ar fi structura materiei, atom, moleculă, radioactivitate, etc. Autorii ne introduc apoi în tainele energiei nucleare, scoțînd în evidență genialul aport al unor oameni de știință și eforturile depuse de aceștia pentru eliberarea nucleului atomic.

Paralel cu aceasta, lucrarea înfățișează lupta oamenilor cinstiți din întreaga lume pentru interzicerea totală a utilizării și experimentării armelor nucleare și afirmă cu încredere că progresul general al fizicii atomice deschide căi nebănuite îmbunătățirii neconținute a traiului omului.

BRODA E.: Energia atomică. Teamă și speranță. Natura energiei nucleare și posibilitățile utilizării ei. Buc. Editura științifică, 1959, 244 p. cu fig. + 6 ilustr. și portr. + 1 f. tab. + erata.

Cartea ajută pe cititori să înțeleagă și să se orienteze în problemele complexe

ridicate de energia atomică. Paginile ei documentează cititorul în istoricul teoriei atomice, îi fac cunoscute mișcarea atomilor, structura lor internă, nucleele atomice, rentabilitatea energiei atomice, utilizarea elementelor radioactive în cercetări și tehnică etc.

BRODA, E. și SCHÖNFELD, T.: Aplicațiile în tehnică ale radioactivității. Traducere din limba germană după ediția a doua revăzută. Buc., Editura tehnică, 1959, 388 p.

După o parte introductivă, lucrarea expune bazele radioactivității, bazele metodei de lucru cu indicator radioactiv, aplicațiile radioelementelor în analiza chimică, în industria minieră, grea și chimică și în alte industrii ca industria electrotehnică, industria celulozei, textilă, de hirtie, farmaceutică, a bunurilor de consum, precum și în agricultură enunțându-se totodată măsurile de protecție împotriva razelor ionizante.

CHIRIAC, CONSTANTIN: Fibre sintetice. Buc., Editura tineretului, 1959, 192 p. (Știința învinge, 65.)

Cartea arată cum s-au născut fibrele sintetice, cum se fabrică azi rețeaua din Săvinești, care sînt realizările și perspectivele în acest domeniu, în țara noastră, în U.R.S.S. și în țările de democrație populară.

CIPLEA, L.: Energia nucleară în natură. Buc., Editura militară, 1958, 92 p.

În prima parte a lucrării intitulată *Energia nucleară pe Pământ*, autorul vorbește despre substanțe radioactive, combustibili nucleari, razele cosmice și procesele nucleare pe planeta noastră. Partea a doua se referă la *Energia nucleară în Univers* și cuprinde: prezentarea sumară a problemei, condițiile fizice din stele, descrierea reacțiilor termonucleare ce se petrec în stele, reacțiile termonucleare și evoluția stelelor, procesele nucleare și originea elementelor.

DANILA, N. P.: Centrale atomoelectrice. Editura tehnică, 1957, 136 p.

Lucrarea își propune să prezinte la un nivel de popularizare științifică situația și perspectivele de viitor în domeniul energiei atomice. Ea prezintă principiul de funcționare al centralelor atomoelectrice, descrierea instalațiilor și detalii asupra centralelor atomoelectrice construite, a celor în curs de construcție și proiectare, avantajele pe care le prezintă față de centralele electrice obișnuite.

FOMIN, B. V.: Radioelectronica și aplicațiile ei. Traducere de B. Viorel. Coperța de Vero Radu. Buc. Cartea rusă, 1958, 95 p. (Știința pentru toți, 117).

Broșura tratează problemele comune ale diferitelor domenii ale radioelectronicii, arată ce căi urmează dezvoltarea radioelectronicii moderne, oprindu-se mai pe larg asupra utilizării radioelectronicii în viața noastră de toate zilele.

ILIN, M.: Transformarea planetei. Buc. Cartea rusă, 1954, 652 p.

Cartea lui M. Ilin este un tratat științifico-literar în care se descriu luptele omului din cele mai vechi timpuri pentru a supune natura și folosirea ei în scopul ușurării și îmbunătățirii vieții lui. Trecînd în revistă toate cuceririle omenirii în acest domeniu, Ilin povestește cu o bogăție de date științifice împrejurările și cauzele care au dus la aceste cuceriri. O atenție deosebită acordă autorul perspectivelor pe care le deschide folosirea energiei atomice, în supunerea forțelor naturii.

KATZ, ELI: Cibernetica. Buc., 1959, 40 p. cu fig. (Colecția S.R.S.C., 174).

Lucrarea trece în revistă cîteva trăsături de bază ale ciberneticii, o serie de idei fundamentale dezvoltate în cadrul cercetărilor din domeniul ciberneticii, în legătură cu teoria informației, cu automatele și mașinile electronice de calcul, cu analogia dintre organismele vii și sistemele de conducere automată, ajutînd pe cititor

să înțeleagă atât conținutul și locul ciberneticii în cadrul științei, cât și importanța social-economică a tehnicii cibernetice, a consecințelor dezvoltării acestei tehnici pentru societatea omenească.

KITAIGORODSKI, H. I.: **Ordine și dezordine în lumea atomilor.** Buc., 1956, Traducere din limba rusă, Editura tehnică, 72 p.

Studiul elementelor de dezordine într-o structură moleculară ordonată, precum și studiul elementelor de ordine în haosul unei așezări dezordonate de particule au dus la stabilirea unor mari și importante legi, care leagă structura materiei de proprietățile ei, explicând o serie de fenomene prin modificările survenite în gradul de ordonare al structurii.

KLEMENTIEV, S. D.: **Automatica și telemecanica.** Traducere din limba rusă. Buc., Editura tehnică, 1957, 260 p.

Cartea expune sub o formă accesibilă principiile de funcționare și unele explicații ale dispozitivelor de automatică și telemecanică.

KORABELNIKOV, I.: **Atomii aduc viața.** Traducere de dr. E. Ghelman și G. Muguru. Buc. Cartea rusă, 1956, 169 p. (Știința pentru toți, 118).

Cartea înfățișează activitatea medicilor de la Institutul de medicină nr. 1 din Moscova care, cu ajutorul izotopilor radioactivi, caută metodele cele mai bune de luptă împotriva bolilor.

KRAIZMER, L. P.: **Cibernetica tehnică.** Traducere din limba rusă. Buc., Editura tehnică, 1958, 92 p.

Autorul expune pe scurt noțiunile fundamentale de cibernetică, știința care se ocupă cu principiile generale ale comenzii. Se expun date importante din teoria informației, a reglării automate și a mașinilor de calcul electronice, examinându-se posibilitățile de efectuare a unor funcțiuni logice cu ajutorul acestora. De asemenea

se descrie un număr important de aplicații practice ale tehnicii cibernetice, atât în domeniul automatizării comenzii, evidenței și planificării, cât și în cel al modelării proceselor fiziologice din organismele vii.

LESKOVTEV, V. A.: **Energia atomică.** Coperta de R. Voinescu. Buc., Cartea rusă, 1955, 104 p. (Știința pentru toți, 100).

Se arată cum se obține și cum este folosită energia atomică.

NACHMAN, M.: **Cum funcționează reactorii nucleari.** Buc., f.e. 1959, 55 p. (Colecția S.R.S.C., 276).

După o scurtă expunere privind principiile descătușării energiei nucleare, autorul ne arată modul de alcătuire și funcționare a unui reactor nuclear, descriind funcționarea centralei atomo-electrice a Academiei de Științe a U.R.S.S. și a primului reactor nuclear din țara noastră.

NICOLAU, EDMOND: **Creierii electronici, roboții și omul.** Buc., 1954, 58 p. cu fig. 1 f. pl. (Colecția S.R.S.C., 273).

Autorul descrie diferite tipuri de creierii electronici, arătând pe scurt istoricul lor. Lucrarea dă o explicație clară a principiilor care stau la baza funcționării creierilor electronici. Schemele explicative ușurează înțelegerea problemelor dezbătute.

NICOLAU, EDMOND: **Electronica în știință și industrie.** Buc., f.e., 1959, 72 p. (Colecția S.R.S.C., 307).

Paginile lucrării urmăresc câteva din realizările electronicii în diferite domenii ale științei și tehnicii. Cu ajutorul electronicii putem să cercetăm cele mai mici particule ale materiei, electronii, precum și cele mai mari aglomerări de substanță, galaxiile. Această nouă disciplină tehnică ajută să pătrundem mai adânc în Univers, să cercetăm mai îndeaproape natura și pe baza rezultatelor obținute, să facem ca viața să fie mai ușoară, mai fericită.

NICOLESCU, I. V. și MITROFANOVICI, V. :
O industrie nouă: petrochimia. Buc.,
f.e., 1959, 60 p. (Colecția S.R.S.C.,
301).

Autorii pornesc de la rolul petrochimiei în ansamblul industriei chimice, tratând apoi despre dezvoltarea acestei noi industrii în țara noastră, despre materiile prime necesare și produsele petrochimice mai importante.

ONCESCU, M. : **Ce este energia atomică?**
Buc., 1959, 60 p. (Colecția S.R.S.C.,
248).

Broșura cuprinde la început o succintă expunere a reacțiilor de energie, precum și noțiuni despre atomism. Urmează apoi descrierea structurii atomului și a nucleului. Sînt explicate, de asemenea, legea de corespondență dintre masă și energie, procesul de fisiune, reacția în lanț și reacții nucleare.

Ultimele capitole cuprind pe scurt problema obținerii energiei nucleare cu ajutorul procesului de fisiune și a perspectivelor care se deschid odată cu folosirea energiei nucleare.

PASCARU, I. : **Rachetele sovietice cuceresc Cosmosul.** Buc., f.e., 1959, 72 p.

După o scurtă expunere privind succesele științei sovietice în cucerirea Cosmosului, autorul inițiază cititorul în diferitele probleme ale zborului în Lună, ca de pildă, spațiul interplanetar, spațiul cosmic, cum poate omul să pătrundă în spațiul cosmic etc. În încheiere se înfățișează rezultatele dobîndite de savanții sovietici în cercetarea și cucerirea Cosmosului și perspectivele de viitor.

PETROV, V. : **Satelitul artificial al Pămîntului.** Buc., Editura militară, 1958.

Lucrarea răspunde la o serie de probleme importante ale tehnicii contemporane, legate de crearea și stabilirea în orbită a sateliților artificiali ai Pămîntului.

Sînt prezentate amănunte în legătură cu problemele: determinarea duratei de existență a satelitului, asigurarea condițiilor de

viață la bordul satelitului, înapoierea acestuia pe Pămînt, utilizarea sateliților artificiali ai Pămîntului.

PIRVU, AUREL : **Astronautica.** Buc., 1959,
52 p. (Colecția S.R.S.C., 294).

Se dau date privind structura Universului, transformarea unui corp terestru în corp cosmic, despre rachetă, călătoriile în spațiul cosmic și problemele pe care le ridică acestea, precum și despre cercetările efectuate cu ajutorul sateliților artificiali.

SAMINSKI, M. S. : **Semiconductoare și aplicațiile lor tehnice.** Traducere din limba rusă. Buc., Editura tehnică, 1959, 168 p.

Cartea expune într-o formă accesibilă noțiunile fundamentale din fizica semiconductoarelor necesare pentru înțelegerea fenomenelor care au loc în toate tipurile posibile de aparate cu semiconductoare. Se descriu aceste aparate și se prezintă aplicațiile lor practice în diferite domenii ale științei și tehnicii.

SANIBLEVICI, AL. : **Radioactivitatea.** Buc., Editura tehnică, 1954, 47 p. cu ilustr. (Colecția S.R.S.C., 89).

După prezentarea scurtă a felului în care este alcătuită materia în părțile ei cele mai mici, autorul înfățișează istoricul descoperirii radioactivității, pentru a ne aduce apoi la cunoștința cuceririle științei moderne în domeniul radioactivității.

SOLOMON, M. : **Cum s-a dezvoltat tehnica.** Editura tehnică, 1952, 46 p. cu fig. (Colecția S.R.S.C., 65).

Incursiune în istoria civilizației umane, arătîndu-se dezvoltarea tehnicii în diferite trepte ale istoriei omenirii, insistîndu-se în mod deosebit asupra dezvoltării tehnicii în țările socialiste.

STOENESCU, ALEXANDRU : **Racheta și satelitul artificial.** (Elemente teoretice), Buc., Editura tehnică, 1958, 56 p. cu fig.

Se tratează despre **Dinamica punctului de masă variabilă**, despre **Rachetă** (Generalități, mișcarea rachetei pe verticală într-un plan vertical, diferite tipuri de rachetă și întrebuințarea lor), despre **sateliți**, importanța acestora și perspectivele de viitor.

SARF, ILIE și VOICULEȚ, N.: **Atomul în slujba vieții.** Desene de Vladimir Grascenco. Buc., Editura tineretului, 1958, 259 p. cu fig. (Știința învinge, 59).

Datele prezentate lămuresc cititorul asupra celor mai importante probleme de biologie și medicină, rezolvate cu ajutorul radioizotopilor.

STERNFELD, A: **Sateliții artificiali.** Traducere din limba rusă de M. Alexescu și I. Borenstein. Buc., Editura științifică, 1959, 460 p. cu fig. + 18 f. pl. + erata.

Autorul dezbate principalele probleme privind construcția rachetelor și a sateliților, mecanica lor, posibilitățile zborului interplanetar, viața omului în spațiul cosmic, etc.

STERNFELD, A. A.: **Zborurile interplanetare.** Traducere: I. Porubin. Buc., Cartea rusă, 1957, 76 p. cu fig. (Știința pentru toți, 110).

Autorul trece în revistă cuceririle tehnicii și menționează greutățile ce trebuie învinse pentru crearea unei stații interplanetare și a unui satelit artificial al Pământului. Analizând diferitele tipuri de nave cu care s-ar putea efectua zboruri interplanetare, autorul insistă asupra mărețelor perspective ale rachetei atomice — racheta viitorului.

TODERICIU, D.: **Masele plastice.** Buc., Editura tineretului, 1959, 171 p. (Știința învinge, 57).

Lucrarea prezintă și descrie principalele mase plastice fabricate de tehnologia chimică modernă, posibilitățile lor de fabricare în industria chimică, precum și viitorul deosebit al acestor materiale pentru tehnică și mai ales pentru viața omului.

TOTH, IMRE: **Atomul, sursa de energie a viitorului.** Buc., 1956, 64 p. (Colecția S.R.S.C., 167).

O expunere asupra istoricului descoperirii energiei nucleare și a imenselor posibilități ce se deschid în fața omenirii prin folosirea acestei energii în scopuri pașnice.

TOTH, IMRE: **Stele, atomi, oameni.** O pagină din istoria științei contemporane. Traducere din limba maghiară de Neamțu O. și Mihăilescu N. Caricaturi de Benedict Gănescu. Buc., Editura tineretului, 1958, 227 p. cu ilustr. + 16 f. portr. ilustr. și h. (Colecția Știința învinge, 58).

Rezumând marile cuceriri ale fizicii și astronomiei secolului al XX-lea, lucrarea tratează despre sursa inepuizabilă a energiei solare, secretul direcției cozilor cometelor, câte kilograme de lumină consumă Pământul, transformarea elementelor, bombardarea și sfărâmarea nucleelor, eliberarea energiei acestora, epoca descoperire a antiprotonului, razele cosmice și utilizarea lor ca surse nucleare, centralele termonucleare, etc.

ZABORENKO, K. B.: **Radioactivitatea.** Buc., Cartea rusă, 1954, 86 p. cu ilustr.

Expunere despre descoperirea radioactivității, despre transmutația artificială a elementelor, obținerea elementelor necunoscute pe pământ, despre procesele care duc la eliberarea energiei atomice și alte cuceriri ale științei atomilor.

ZISMAN, G. A.: **Lumea atomului.** Buc., Editura tineretului, 1956, 160 p. (Știința învinge).

Lucrarea dezbate noțiunile principale de fizică atomică modernă. Structura atomului, radioactivitatea, transformările nucleare, interdependența dintre masă și energie, producerea și utilizarea energiei atomice, sint principalele probleme tratate în cuprinsul cărții.

O LUCRARE DE BIBLIOTECONOMIE DE LA SFÎRȘITUL SECOLULUI AL XIX-LEA

DIMA-DRĂGAN CORNELIU

Evoluția biblioteconomiei românești este strâns legată de apariția și dezvoltarea primelor biblioteci publice, după 1830.

Accelerarea progresului economic al Țărilor Române în prima jumătate a secolului al XIX-lea, înlesnită și de înlăturarea monopolului turcesc asupra comerțului exterior prin Pacea de la Adrianopole din 1829, a dus implicit la dezvoltarea culturii naționale, la înființarea de noi instituții culturale (teatre, muzee, biblioteci publice).

Spre a putea fi puse la dispoziția publicului cititor, fondurile de publicații ale bibliotecilor se cereau organizate, iar conținutul lor dezvoltat cititorilor. Apelând la diverse lucrări de specialitate străine, bibliotecarii au trecut la înregistrarea publicațiilor în inventare, la așezarea ordonată a cărților și publicațiilor și la redactarea primelor cataloge (sistematice¹⁾ și alfabetic²⁾.

Creșterea fondurilor de publicații și a interesului față de carte ridică noi probleme în organizarea bibliotecilor. Soluționarea lor nu mai putea fi facilitată de răsfoirea sumară a unor tratate de biblioteconomie străine.

Preluând probabil unele elemente din organizarea bibliotecilor rusești, cercetând materialele de specialitate contemporane, dar mai ales bazat pe experiența și necesitățile bibliotecilor noastre, B. P. Hașdeu întocmește în 1859 prima lucrare originală de biblioteconomie³⁾.

¹⁾ Cîteva au văzut și lumina tiparului: *Catalogul cărților de citit în Biblioteca Academiei Mihailene*, Iași, 1841, cu două suplimente în 1843 și 1844 (Redactat de D. Gusti); *Catalog de cărțile... ce se află în Biblioteca Colegiului Național*, vol. 1 și 2, București, 1846—1847 (Redactat de Iosif Genilie).

²⁾ Un catalog alfabetic pe fișe mobile se pare că a avut Biblioteca Colegiului Național Sfîntul Sava din București. Vezi: Marta Anineanu — *Catalogul din 1836 al Bibliotecii*

Lucrarea a rămas însă în manuscris.

Se pare că *Regulamentul pentru bibliotecile publice* redactat de N. Crețulescu în 1864 reia multe din problemele ridicate de Hașdeu anterior⁴⁾.

Trebuie menționat și aportul prețios al marelui poet Mihail Eminescu, care a condus Biblioteca Centrală din Iași, între 1874—1875, la orientarea pe un făgaș nou și original a biblioteconomiei românești⁵⁾.

Ultimelă două decenii ale veacului trecut, aduc o nouă orientare în evoluția bibliotecilor din țara noastră.

Reorganizate în anul 1864 pe baza *Regulamentului pentru bibliotecile publice*, cele două mari biblioteci publice înființate în prima jumătate a secolului al XIX-lea (Biblioteca Centrală din Iași și Biblioteca Centrală din București) au o activitate din ce în ce mai restrînsă, iar Biblioteca Academiei Române, în formare, își completează destul de lent fondul de publicații, pregătind terenul pentru viitoare mari lucrări bibliografice de importanță națională, rămînînd însă mai departe tot atît de inaccesibilă marelui public.

Cîteva biblioteci școlare înființate după 1864 (Ploești, Giurgiu etc.) își largesc activitatea devenind treptat adevărate biblioteci publice. Dar acestea se adresează mai cu seamă intelectualilor obișnuiți prin formație și preocupări cu lectura cărților.

Mitropoliei din București, în *Studii și cercetări de bibliologie*, I (1955), p. 119 și nota 3.

³⁾ *Despre organizarea și completarea Bibliotecii Naționale*. Vezi: Botez, Grigore — B. P. Hașdeu bibliotecar la Iași, în *Călușa bibliotecarului*, X (1957) nr. 8 (august), p. 13 și nr. 9 (septembrie), p. 26—28.

⁴⁾ *Ibidem*

⁵⁾ Vezi: Botez, Grigore — *Eminescu bibliotecar*, în volumul *Prima sesiune științifică de bibliologie și documentare*, București, 1957, 173—180.

Iniințarea primelor biblioteci socialiste-muncitorești pe lângă diferite asociații și organe de presă, iar mai târziu pe lângă cluburile muncitorești⁶⁾, marchează începutul unei noi etape în dezvoltarea bibliotecilor publice în țara noastră.

Sub influența cercurilor socialiste și a cluburilor muncitorești apar la sate primele biblioteci populare, organizate de învățători cu vederi înaintate, orientate spre combaterea misticismului și răspîndirea lucrărilor de știință popularizată, de economie practică etc.

Ele se încadrează astfel în atmosfera culturală progresistă, creată de intensa activitate a revistelor socialiste apărute după 1880: *Contemporanul* (1881), *Emanciparea* (1883), *Revista socială* (1884), *Drepturile omului* (1885).

Pregătind terenul pentru răspîndirea marxismului, revistele socialiste au deschis lupta de pe poziții materialiste împotriva idealismului manifestat în știință și artă, împotriva misticismului și obscurantismului, popularizînd succesele științei contemporane.

Orientarea materialistă s-a manifestat, după cum vom vedea, nu numai în conținutul fondului de publicații din bibliotecile muncitorești și populare sătești, ci și în diversele forme și principii de organizare a bibliotecilor, în biblioteconomie.

În cele ce urmează ne vom opri asupra unui aspect al evoluției biblioteconomiei românești, în ultimele două decenii ale secolu-

lui trecut, interesant prin nota originală care o aduce.

La începutul anului 1898, profesorul Dimitrie Constantinescu înaintează ministrului Spiru Haret un proiect de organizare după principii moderne a bibliotecilor populare sătești⁷⁾.

Anterior lucrării lui Eugen Boureau *Indrumar în organizarea și administrarea bibliotecilor*, Iași, 1913, o compilație destul de sumară după tratatul clasic al lui Arnim Graesel *Handbuch der Bibliothekeslehre* (*Treatat de biblioteconomie*), Leipzig, 1902, considerată de cercetătorii anteriori „a fi prima lucrare (tipărită) în materie de biblioteconomie, în țară la noi,⁸⁾ proiectul profesorului Dimitrie Constantinescu sintetizează principalele probleme ale organizării, conducerii și funcționării bibliotecilor publice mici, aducînd o contribuție însemnată la dezvoltarea biblioteconomiei românești prin elaborarea unei clasificări originale pentru bibliotecă.

Punînd la baza organizării bibliotecilor publice trei principii⁹⁾, în linii mari valabile și astăzi, D. Constantinescu recomandă: organizarea unei evidențe clare și precise, urmărirea circulației cărților împrumutate¹⁰⁾, prelucrarea liniară, neîntreruptă, a publicațiilor¹¹⁾ și alcătuirea unui sistem unitar de cataloage, format din: „registru (catalog) zis de intrare sau registru inventar (acesta constituind și catalogul topografic al bibliotecii); „registru sau catalogul zis alfab-

⁶⁾ Vezi: Liu, Nicolae — *O bibliotecă socialistă în România la sfîrșitul veacului trecut*, în *Studii și cercetări de bibliologie*, I (1955), p. 161—190.

⁷⁾ *Raportul D-lui D. Constantinescu, Directorul revistei „Convorbiri Didactice și revisor la Vilcea, cu privire la regulamentul Bibliotecilor populare. Convorbiri didactice*, IV (1898), nr. 4 (15 mai) p. 199—206. *Proiectul de regulament*, p. 206—208.

⁸⁾ Vezi: Botez, Grigore — *Biblioteca „N. Bălcescu” din Iași*, în *Căluza bibliotecarului*, VIII (1955), nr. 11 (noiembrie, p. 35).

⁹⁾ „O bibliotecă atunci se zice bine organizată, cînd bibliotecarul va putea îndată:

a) Să arate ori cui ce cărți posedă, cite și de ce autori, din fie ce materie;

b) Să pună de-a dreptul și cu siguranță mîna pe orice carte i s-ar cere;

c) Să justifice la orice inspecție ce cărți are în dulap și ce anume cărți are date cu împrumut” (pag. 203).

¹⁰⁾ Evidența circulației cărților se realiza pe baza completării unor fișe de circulație, în care bibliotecarul nota: a) Numărul de ordine al cărții (cota), numărul volumului și titlul cărții cu numele autorului; b) În ce stare i se dă cartea; c) Data împrumutării; d) Data cînd trebuie a se înapoia (Proiectul de regulament, art. 11, p. 208).

Fișele se restituiau bibliotecarului de către cititor împreună cu lucrările împrumutate.

¹¹⁾ Se dau indicații amănunțite privind rubricile registrului inventar, înregistrarea, numerotarea, aplicarea sigilului (stampilarea) și așezarea publicațiilor (pag. 204).

tic¹²⁾ compus din atâtea bucăți de carton (10 c.mp.) mobile cîte cărți sînt în bibliotecă” și „registru sau catalogul metodic, care are de scop a arăta într-o ordine logică diversele ramuri de cunoștințe umane reprezentate în bibliotecă”.

Catalogul metodic compus „din atâtea caete, în cîte feluri de materii se admite împărțirea cărților din bibliotecă” constituia catalogul de bază al bibliotecii sătești, o copie după acest catalog urmînd să se afișeze „în toate comunele circumscripțiunii la începutul fiecărui an. Cu chipul acesta, bibliotecarul răspunde cu înlesnire tuturor cererilor relative la cutare sau cutare subiect”.

Aceasta reprezintă de fapt o nouă viziune asupra rolului bibliotecarului, opusă concepției rigide a „bibliotecarului jandarm” și anume: bibliotecarul călăuzitor al cititorului spre lumina cărților.

Acordînd catalogului sistematic (metodic) un rol determinant în orientarea cititorilor, D. Constantinescu elaborează și o schemă de clasificare a publicațiilor.

- 1) Cărți de școală pentru copii din învățămîntul primar;
- 2) Psihologie, logică, Pedagogie și Didactică, filosofie și morală;
- 3) Economie politică și socială, legislație, administrație, medicină;
- 4) Istorie și Biografie;
- 5) Geografie și voiagiuri;
- 6) Literatură, poezie, teatru, romane;
- 7) Științe matematice;
- 8) Științe fizico-naturale;
- 9) Limbistică;
- 10) Agricultură, industrie, comerț, meșteșug;
- 11) Religie;

¹²⁾ Pentru alcătuirea catalogului alfabetic se dau indicații privind tehnica și elementele descrierii publicațiilor; „Pe carton (fișă) se scrie mare și frumos numele autorului și în paranteze pronumele. Pe aceeași linie, dar în colțul din dreapta, se înseamnă numărul de ordine al cărții (după registrul de intrare), iar ceva mai jos de numele autorului, pe o

12) Enciclopedie.

Religia ocupă în acest sistem un loc secundar — grupa 11.

Domeniile intrudite între ele sînt grupate prin ordonarea numerică: 3 Economie politică și socială, legislație, administrație; 4 Istorie și Biografie; 5 Geografie și voiagiuri; 6 Literatură, poezie, teatru, romane.

Autorul nu sezisează însă legătura logică între literatură și lingvistică, deoarece le separă cu totul nejustificat și alătură medicina grupei 3 Economie politică și socială, legislație, administrație.

Schema aduce totuși o notă originală și semnificativă în evoluția biblioteconomiei românești, marcînd prima încercare de a da bibliotecilor publice o clasificare sumară, cu nuanțe materialist-științifice, ruptă de teologismul sau formalismul schemelor folosite anterior în redactarea cataloagelor tipărite.

Lucrarea a întîmpinat opoziția ministrului Instrucțiunii Spiru Haret, care a restrîns și modificat în spiritul ideologiei burgheze clasificarea concepută de profesorul Dimitrie Constantinescu, aducînd „religia” în fruntea grupei 1 alături de filosofie (psihologie, logică, etică, etc.), pedagogie și didactică.

*Regulamentul pentru funcționarea bibliotecilor populare*¹³⁾ publicat în toamna anului 1898 a impus bibliotecilor populare folosirea sistemului restrîns și modificat de Spiru Haret.

Învățătorii au folosit însă în organizarea bibliotecilor populare sătești lucrarea profesorului D. Constantinescu, întrucît *Regulamentul pentru funcționarea bibliotecilor populare* nu conținea amănunte privind organizarea bibliotecilor, prelucrarea fondului de publicații, popularizarea cărții și a bibliotecii etc.

linie paralelă, se scrie titlul cărții, sub care se face mențiune de cîte volume are cartea, apoi se pune data imprimării și în fine se notează formatul cărții”.

¹³⁾ *Monitorul oficial*, 1898, nr. 123 (septembrie 5), p. 4297—98 și *Convorbiri didactice*, IV (1898), nr. 7—8 (15 august — 15 septembrie), p. 423—425.

Lucrări de specialitate

ЛЮВЛИНСКИЙ, В. С. На заре книгопечатания. Пособие для учителей.

(Inceputurile tiparului. Indreptar pentru profesori). Государственное учебно — педагогическое издательство министерства просвещения РСФСР. Ленинградское отделение Ленинград 1959.

Editura de Stat didactică și pedagogică a Ministerului Învățămîntului din R.S.F.S.R. Leningrad 1959.

În prefață, autorul vorbește despre rolul tiparului în dezvoltarea culturii, contribuția lui la cunoașterea și răspîndirea celor mai importante invenții și opere. Lucrarea își propune să aducă la cunoștință principalele fapte legate de ivirea tiparului modern, de a înțelege cum s-a trecut de la manuscris la cartea tipărită, producția prezentă, răspîndirea și rolul social al cărții la începuturile tiparului.

În primul capitol, intitulat *In ce constă invenția lui Gutenberg*, autorul explică ce dificultăți au trebuit să fie învinse pentru a se trece la literă turnată.

Capitolul II și III arată condițiile în care a luat naștere sistemul de tipărire a lui Gutenberg, precum și starea de dezvoltare a tehnicii și condițiile sociale care au permis tiparului luarea unui asemenea avînt. Capitolul IV *Cauza vieții lui Gutenberg* explică activitatea lui Gutenberg.

Capitolul V *Primele succese ale tiparului* se ocupă de primele tipăriri și ilustrația lor.

Capitolul VI răspunde la două probleme principale: *Cum arătau primele cărți? Prin ce se deosebeau de cărțile-manuscrise și de cele de mai târziu?* Apoi este tratată problema organizării tiparului și a răspîndirii cărții în acel moment.

În următoarele două capitole se arată forțele social-economice care au contribuit la dezvoltarea tiparului și rolul cărții în lupta socială.

Un capitol special este închinat începuturilor tiparului în Rusia.

Cartea se încheie cu răspunsuri la câteva probleme, pe care autorul a căutat să le rezolve prin această lucrare și anume: arătarea că apariția cărții este legată în mod organic de dezvoltarea societății. Lucrarea este însoțită de 2 anexe și anume: un indice *Ce se poate citi despre începuturile tiparului* și un indice alfabetic.

★

Taschenbuch für Bibliothekare und Bibliothekshelfer in Allgemeinbildenden Bibliotheken. [Ghid pentru bibliotecari și personalul auxiliar din bibliotecă]. Leipzig, Veb Verlag für Buch — und Bibliothekswesen, 1959, 336 p.

Considerat de editori ca un mijloc practic de informare și ajutor pentru toate bibliotecile de masă, ghidul nu înlocuiește tratatele mai ample sau anuarele de spe-

cialitate. El conține numai informațiile strict necesare muncii de zi de zi, spațiul restrâns al ghidului condiționând limitarea materialului doar la indicații tehnico-practice, aranjate în mod lexicografic. Celor ce vor să se documenteze temeinic, li se indică prin numeroasele menționări bibliografice drumul către operele de specialitate respective.

Ghidul are ca scop să fie un ajutor practic și în același timp un sfătuitor în munca bibliotecară socialistă.

Prin articolul *Importanța și poziția bibliotecii în viața publică* se precizează sarcinile ideologico-politice ale bibliotecilor și lucrătorilor lor, în educarea maselor.

Articolul următor *Sarcinile bibliotecilor sindicale din întreprinderi* este o prelucrare — pe extrase — a Hotărârii din 1957. În continuare se vorbește despre colaborarea bibliotecilor de masă cu cele sindicale.

Alte două articole tratează despre pregătirea profesională a bibliotecarilor și a personalului ajutorător din bibliotecile de masă.

Mică bibliografie de specialitate cuprinde un indicator al tuturor revistelor și cărților necesare lucrătorilor din sistemul bibliotecilor de masă.

Deservirea cititorului conține 10 sfaturi pentru bibliotecari.

Un articol se ocupă de „circuitul de împrumut”, reglementând problema procurării cărților și revistelor cerute de cititori de la alte biblioteci și care nu se află în stocul bibliotecii respective.

Organizarea șezătorilor literare și a recenziilor de cărți sînt dezvoltate în paginile următoare.

Formele și felurile de bibliografie definește înțelesul bibliografiei și scopul urmărit: completarea planificată a fondului de cărți, informarea justă și sprijinirea cititorului în alegerea literaturii căutate.

Intrucît din inventarul unei biblioteci moderne face parte și un patefon și adesea chiar un magnetofon, se fac recomandări pentru folosirea discurilor de patefon și a benzilor de magnetofon.

Paginile următoare ale ghidului se ocupă de lucrările statistice în legătură cu munca bibliotecară, referitoare la sistematizarea grupelor de cărți și a grupelor de cititori, precum și instrucțiunile necesare pentru valorificarea statistică a tuturor datelor cifrice.

Cîteva pagini sînt consacrate mijloacelor de atragere a cititorilor la bibliotecă.

Sub titlul *Cum fotografiez corect?* sînt grupate îndrumări cu privire la fotografierea expozițiilor de cărți și a ziarelor de perete, vitrinelor, interioarelor și fațadelor de case.

Alte pagini ale ghidului se ocupă de proiectarea a noi localuri de bibliotecă, arătîndu-se dimensiunile încăperilor necesare — la un anumit fond de cărți — pentru săli de împrumut, lectură, festivități.

O altă problemă tratată este aceea a administrării și folosirii bugetului bibliotecilor publice generale. Se indică legile în cari bibliotecarul găsește toate dispozițiile necesare pentru planificarea, întocmirea și executarea justă a bugetului.

În paginile următoare se enumără premiile naționale și internaționale de literatură cu istoricul și modul lor de decernare.

În partea finală a ghidului se află adresele tuturor editurilor din R.D.G. emblemele lor și indicații asupra domeniilor de activitate respective.